

תפוז כליחובות

חוברת מספר 11
מאי 2025

אל תעמדו
עומדים.

חמארה

UN3481

מטה המאבק - אקדמיה
מאי 2025

2

צילום שעה: אלון קורנגרין

צילום: אלון קורנגרין

בלי דמוקרטיה אין אקדמיה

הקדמה

זו החוברת האחת עשרה שמוציא מאבק האקדמיה מאז חזרנו לרחובות לאחר ה-7/10. כבעבר, החוברת מכילה נאומים שנישאו בעצרות ברחבי הארץ ומעוטרת בתמונות המרגשות של צלמי סירת הצילום וסיירת רחפני המחאה. אבל, החוברת הזו איננה עוד אסופה של נאומים ותמונות – היא עדות חיה למאבק עיקש שמתרחש כאן, יום אחר יום, שבוע אחר שבוע, חודש אחר חודש. זוהי עדות לאזרחים ואזרחיות שלא מוותרים. שבוחרים לצאת שוב ושוב אל הרחובות, לעמוד מול קהל, לדבר בקול רועד או איתן, ולהגיד את האמת – גם כשהיא קשה. דווקא כשהיא קשה.

הנאומים שנאספו כאן נאמרו ברגעים שבהם המציאות נדמתה כבלתי נסבלת. כשמספר הימים שחטופים יושבים במנהרות אפלות רק הולך וגדל, כשמערכת שלטונית שלמה מפנה עורף לאזרחיה, כשמוסדות שהיוו פעם עוגן מוסרי הולכים ומתפוררים. מול כל אלה – עולים קולות אחרים. קולות של מוסר, של אחריות, של כאב עמוק שלא קופא, של תקווה שמסרבת לגווע.

בין הדוברים תמצאו הורים לחטופים, שזעקת לבם חוצה כל מחסום. תמצאו לוחמים לשעבר שמסרבים לשתוק כשנפשם של לוחמים נרמסת. תמצאו אנשי חינוך שמזכירים לנו מהו חינוך לערכים, לא לכניעה. תמצאו נשים וגברים, חילונים ודתיים, ותיקים וצעירים – כולם התייצבו, כל אחד בדרכו, בשם אותה הבנה פשוטה ועמוקה: אסור לנו להתרגל.

הטקסטים הללו לא נכתבו כדי להרשים. הם נכתבו ונאמרו כדי לעורר. כדי להזכיר לנו מי אנחנו, ולמה אנחנו כאן. הם מציבים ראי אל מול החברה הישראלית הסדוקה באלפי סדקים, וקוראים לנו להביט – לא להסיט מבט, לא לטשטש, לא למחוק. הם מבקשים שנזכור את פניהם של החטופים. שנכיר באחריותנו. שנביט קדימה – ולא נירתע. שנזכור שדרך כל סדק חודר האור.

מאחורי כל שורה כאן יש סיפור. מאחורי כל פסקה – אדם שעמד באומץ במקום שבו אחרים שותקים מפחד או מהתקרנפות. עלייכם לקרוא את הטקסטים האלה כפעולה של שותפות, של השתייכות למחנה שבוחר להיאבק, גם כשזה מתיש. שבוחר להאמין, גם כשהכול נראה אבוד.

המאבק הזה עדיין נמשך. ובתוכו, גם בתוך הכאב, אנחנו מחזיקים תקווה. תקווה למדינה שלא מפקירה את אזרחיה. תקווה לשלטון שמבוסס על אחריות ולא על ציניות. תקווה לחברה שמבינה שלעולם לא נוכל להיות עם חופשי באמת – כל עוד יש מי שכלואים בשבי, במובן הפיזי וגם במובן המוסרי.

זוהי קריאה להמשיך. לדבר. לכתוב. לצעוק. להפגין. ובעיקר – להאמין. כל עוד יש מי שמדבר, כל עוד יש מי שמתעד – עוד לא אבדנו. כל עוד יש מילה שנאמרת, כל עוד יש תמונה שמוצגת – יש סיכוי.

בלי דמוקרטיה אין אקדמיה

תוכן העניינים

32	פרופ' דוד הראל	3	הקדמה
36	שירה נצר-כהן	5	חוברות קודמות
38	פרופ' חגי לוין	6	ארז גביש
40	גידי ארנהלט	10	ריקרדו גריצ'נר
42	סרן (במיל") סתו סלומון	12	ד"ר יואב גרובייס
44	ד"ר אורן יהי-שלום	14	ד"ר דפנה שפט
46	דורון מיינרט	16	בעז זלמנוביץ
48	דר' מיקי פלד	18	פרופ' רוני גבע
50	פרופ' אבינעם שירן	20	פרופ' ניר ברק
52	עו"ד רותם פרלמן-פרחי	22	ענבל וורטמן שהם
56	מיקה אלמוג	24	דר' יהודה פרנקל
58	סיגלית הלל	26	פרופ' אברהם הרשקו
62	סוף דבר - אידיתי קרנף	28	פרופ' נטע זיו
67	תודות	30	פרופ' חיים וייס

בלי דמוקרטיה אין אקדמיה

חוברות קודמות

יצאנו לרחובות #4

יצאנו לרחובות #3

יצאנו לרחובות #2

Speak Out #1

יצאנו לרחובות #1

חזרנו לרחובות #5

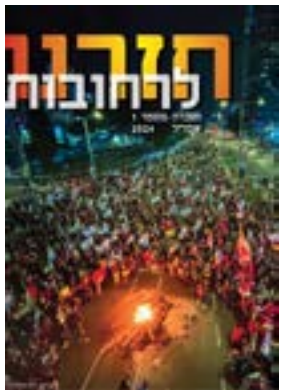
חזרנו לרחובות #4

חזרנו לרחובות #3

חזרנו לרחובות #2

חזרנו לרחובות #1

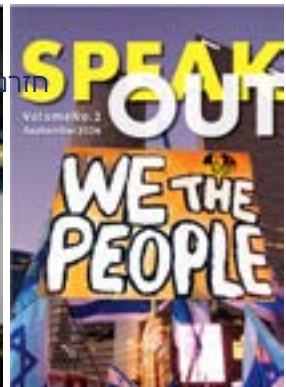
חזרנו לרחובות #9

חזרנו לרחובות #8

חזרנו לרחובות #7

Speak Out #2

חזרנו לרחובות #6

יתקבלו בברכה חומרים חדשים לחוברות הבאות, נאומים, דעות, שירים, ציורים ותצלומים.

דואל למשלוח: matehaacademia@gmail.com

תודה,

צוות העורכים

אלון קורנגרין, רונית ספר-כהן

חזרנו לרחובות #10

באר שבע

15 מרץ 2025

ארז גביש | פעיל באחים.ות לנשק ובאנחנו היהדות של מגילת העצמאות

ערב טוב באר שבע.

שיקמה ברסלר דייקה כשאמרה שהכל קשור בהכל. קטאר-גייט, מימון החמאס, ההפיכה המשטרית, ההתקפות על שומרי הסף, אי לקיחת אחריות, התנגדות להקמת ועדת חקירה ממלכתית וכמובן הפקרת החטופים כולם קשורים בכולם.

אתם באר שבע, כל אחד ואחת מכם שיוצאים שבוע אחרי שבוע אתם התקווה. אתם לוקחים אחריות. אתם הדרומיים. אתה האחים והאחיות לנשק שלי.

אני רוצה להציע זווית נוספת על מה שקורה לנו ובפרט בבאר שבע ואיך נעשה תיקון עומק שיחזיר את המדינה למסלול של תקווה ושגשוג.

אני ארז גביש, יזם מדטק, ממייסדי יוזמת "אנחנו היהדות של מגילת העצמאות" ופעיל באחים לנשק. אני סרן בצנחנים - במילואים, אב לחייל וחיילת, חילוני למהדרין, דור שמיני בארץ הזו - מצפת, משילה, מהרובע היהודי ומרמת אביב. הבית המשותף שהוא ישראל הוא המשפחה שלי. אבל גם במשפחה חשוב לדבר נכוחה.

נתניהו מכנס דיונים על מתווה ויטקוף ואיך מגיבים להצעות חמאס אבל אנחנו מבינים שהדיון הוא על דבר אחר. האמת שהמלחמה בעזה כבר הסתיימה מזמן ואנחנו בעיצומה של מלחמת קנאי הדת.

קנאי דת שמבחינתם הצעות טראמפ לטרנספר של עזתים היא לא פוליטיות.. אלא התגשמות תוכנית אלוהית. קנאי דת ששנים מדברים בכוונה מלאה על ה"יהדות" ו"אחדות ישראל" אבל בפועל מתעקשים לפוצץ כל עסקה, להקריב עוד חטופים ועוד חיילים על מזבח הקנאות !!!

אז סמוטריץ', בן גביר ורוטמן. אני יודע שאתם בכנות רוצים בטובת עם ישראל. באתי להגיד לכם: אל תהיו משיחי שקר. אל תחבלו בשחרור של אחינו החטופים. זאת לא היהדות של מגילת העצמאות!

אנחנו לא נשאיר אף אחד מאחור. [את כולם. עכשיו]

צילום: אלון קורנגרין

צילום: אורי יפה

באר שבע... קווי השבר האמיתיים בישראל התבהרו. הם לא קשורים להפיכה המשטרית, לחיסול החמאס או תפיסת ביטחון כלשהי. זה תעתוע והסתה פוליטית רעילה. קו השבר האמיתי בישראל הוא בין גוש מגילת העצמאות אל מול גוש קנאי הדת.

הרוב המוחלט בישראל - הציבור הציוני, היצרני והמשרת - רוצה מדינה יהודית-דמוקרטית ברוח מגילת העצמאות המושתתת על חירות, צדק, שלום ושוויון. חירות, צדק, שלום ושוויון... .. זה מוסר הנביאים!! זאת יהדות מגילת העצמאות שאני גאה בה.

באר שבע, כל המאבקים שאנחנו מנהלים ובפרט החזרת כל החטופים והחלפת הממשלה הרעה הזאת... הם למעשה מאבק על נשמת המדינה ועל איזה יהדות תהיה בישראל!

היהדות של מגילת העצמאות, מקדשת את האדם ומאמינה בשכלו. מאמינה ביכולת של כל אדם לבחור בין טוב לרע ולהיות אחראי למעשיו. זו היהדות של הרמב"ם, בן גוריון, ז'בוטינסקי, סמי מיכאל ולאה גולדברג.

זו יהדות שמכילה חילונים, מסורתיים ודתיים, שמאמינים בערבות הדדית, בזכותנו לחיות בביטחון בארץ אבותינו, בחובה שלנו לקיים צדק ושוויון לכל תושבי המדינה, כן סמוטריץ, כן בן גביר, גם למיעוט הערבי והדרזי. סמוטריץ, היהדות שלנו מאמינה בחובה שלנו להאבק על חיי אדם. על חיי כל נפש אחת. זה מוסר הנביאים.

מי שמפקיר חטופים, מי שמלבה מלחמת דת ומעודד שנאה - הוא לא היהדות היפה שלנו!

העם הזה מבין היטב את המחיר הכבד של עסקת חטופים - אבל הוא אומר בקול ברור: אל תחבלו בה! את כולם. עכשיו!

אז איך עוצרים את קנאי הדת?

שנים ארוכות אפשרנו לקנאי הדת לשחק לבד על המגרש, לבצע צמצום שקרי של היהדות רק לדת ולהחדיר את המוטציה המשיחיסטית שלהם גם כאן בבאר שבע - לחינוך, לתקשורת, לצבא, לאקדמיה ופוליטיקה. אבל זה נגמר.

אנחנו, החילונים – הזרם הכי גדול ביהדות – ואיתנו אחינו המסורתיים והדתיים המתונים עולים למגרש. ובדיוק כמו שאנחנו מניפים את הדגל בגאווה, אנחנו מתגאים בערכים הטובים של יהדות שלנו.

אחים ואחיות, אני קורא לכם להציב קו אדום מול קנאי הדת, להגיד בקול רם מי אתם... ולדרוש את הברור מאליו - את אחינו החטופים.

אז.....אני ארז גביש. אני יהודי, ציוני וישראלי גאה.

זה הדגל שלי, "להיות עם חופשי" זה ההמנון שלי, מגילת העצמאות היא שלי, זה התנ"ך שלי.

התנ"ך שעליו נשבעתי, בסיום טקס טירונות. נשבעתי, לשמור אמונים, למדינת ישראל היהודית-דמוקרטית, להגן על ערכיה ונשבעתי להגן על האחים שלי.

- אני לא מוכן לשמוע מאף סמוטריץ ואף רוטמן שאנחנו החילונים לא יודעים למה אנחנו כאן ושארון הספרים שלי ריק. אני בטח לא מוכן לשמוע שחייבים להקריב את אחינו על מזבח הגאולה. זה נגמר. אתם לא תחבלו בשחרור החטופים!

- אני גם לא מוכן שהרב הראשי של צה"ל יגיד בטקס זיכרון ממלכתי שהאחים שלי, חילונים למהדרין, "מסרו נפשם על קידוש השם". אני דורש שיכבד אותם ויגיד "מסרו נפשם על הגנת מדינת ישראל" או שיתפטר.

- ולדרעי, גולדקנופף וגפני אני אומר - אני שומר וגאה ביהדות גם בלי עזרתכם. אנחנו צריכים שתתגייסו עכשיו לצבא כמו כולנו ... וגם שתגבירו את קולכם ותתעקשו על קידוש חיי החטופים שנמצאים בסכנה מיידית.

אז באר שבע, תרימו את הדגלים גבוה גבוה ואני ארים את ספר תנ"ך - כדי לומר לכל מי שלא הבין - אנחנו לא נשאיר אף אחד מאחור, כי אלו הערכים שלנו. זאת הזהות שלנו. אנחנו לא נוותר כי אנחנו היהדות של מגילת העצמאות.

אני אסיים בשתי הצעות פרקטיות להפצת תקווה:

- דבר ראשון. אם אתם יכולים להרשות לעצמכם קחו שק שינה וקחו רכבת ותבלו לילה במאהל משפחות החטופים בבגין. יש אוהלים ומזרונים. פשוט תביאו שק שינה, ואטמי אוזניים ותבואו. ישנתי שם בשלישי, זה כאב בעצמות אבל מאוד מחזק.

- והצעה שניה - תחפשו עכשיו בגוגל "אנחנו היהדות" ותצטרפו ליחמה החדשה שהיא חוצת ארגונים. תזמינו אותנו לחוג בית או הרצאה, ותסבירו כאן בבאר שבע שאתם לא מוכנים יותר שיגדירו בשבילכם מה זאת יהדות.

אני מבטיח לכם שאם מספיק אנשים יצטרפו למהלך, בלי להתבטל ובלי להתכופף, גוש העצמאות, מכל השבטים והזרמים, יתאחד מול הקנאים והתיקון בו יבוא, כי אנחנו היהדות של מגילת העצמאות.

צילום: אמיר ירחי

עין המפרץ

צילום: אלון קורנגרין

באר שבע

30 אפריל 2025

ריקרדו גריצ'נר | דודו של עומר ונקרט ששב מהשבי, תושב מיתר

שלום, שמי ריקרדו גריצ'נר, אני הדוד של עומר ונקרט שנחטף ממסיבת הנובה וחזר אלינו אחרי 505 ימים ולילות בשבי החמאס.

אני רוצה לדבר אתכם על מצב 59 החטופים שנמצאים בעזה ומופקרים כרגע על ידי מדינת ישראל לידי החמאס אשר מחזיק ב 35 גופות חללים הכוללים נשים, גברים, חיילים צעירים ומבוגרים כקלף מיקוח וב 24 חטופים שעדיין בחיים (מינוח זמני כמו שאנחנו מבינים אחרי שכבר 41 חטופים נרצחו בעודם בשבי !!).

אני פה כי עומר ביקש ממני ומכל אחד ואחת מכם, עשו הכל כדי להוציא את אביתר, גיא ושאר החטופים מהגיהנום.

הסיפורים של עומר שסיפר לכל עם ישראל אמורים להדיר שינה מכל אדם שחפץ חיים. אלימות, השפלות, תנאי שבי קשים שמבחינת עומר הסתיימו אך לצערי עדיין הם חייהם היום יומיים של 59 חטופים

מניח שחלק מכם ראו את הראיון של עומר ונקרט שנחטף ממיגונית המוות בקיבוץ רעים בעוד חברתו קים דמתי נרצחה יחד עם עוד 27 אזרחים ישראלים במיגונית אחת, הממשלה, המדינה או הצבא לא היו שם, עומר סיפר על הלילות הקשים, העינויים והאלימות היומית, הבדידות, ההרעבה, חוסר הטיפול במחלת הקוליטיס, ללא שירותים- עומר עשה את צרכיו בבור שחפרו ליד ראשו בנינוק וכשהבור נסתם...חפרו עוד בור, כך היה עומר לבד במשך 197 ימים ולילות מבלי לדעת מה קורה סביבו, קשר אנושי או טיפול כלשהו ואני יודע שכך נמצאים כל החטופים! מי שרוצה להשאיר את החטופים במקום הזה, שידמיין את ילדיו במנהרה בעזה נתונים לחסדי החמאס....

ממשלת ישראל לא מקיימת את התחייבותה הבסיסית לאזרחיה: תשרתו בצבא, תשלמו מיסים, המדינה תגן עליכם ותיתן לכם בחזרה תשתיות ומעטפת, הממשלה הנוכחית חייבת להחליף דיסקט ולשים את תושבי המדינה כולה בראש מעייניה, לשחרר את החטופים, העיסקה והתנאים שדורש החמאס מאז ה 8 לאוקטובר לא השתנו, נחזיר לכם את 251 החטופים תמורת שחרור אסירים, וכן, רוצחים מבתי הכלא, חיי החטופים חשובים יותר מקיום הצדק, לקיום הצדק יש זמן, לשמירה על החיים אין זמן.

החמאס הינו ארגון שחייבים לחסלו ואת כל מי שנכנס לניר עוז, בארי, כפר עזה, זיקים, נחל עוז, שדרות, אופקים, רעים, בסיסי צה"ל - כ 30! ישובים ואתרים שנפגעו או נכבשו על ידי החמאס תוך הפקרת התושבים, לא ניתן יהיה להשמיד את הארגון היות והינו ארגון עממי עם רעיון והרבה כסף שנכנס בידיעת ובהסכמת הממשלה, אבל קודם כל, לפני הכל ובעדיפות ראשונה - בוחרים בחטופים!!!

ההבדל בין הצעת החמאס מה 8 לאוקטובר להתנהלות הממשלה הינו פרמטר אחד- זמן וחיי חטופים, כמות האסירים שישוחררו לא משתנה, מה שהשתנה הוא כמות הימים שכרגע עומדת על 525!! ימים ולילות ועל אחינו ואחיותינו שלא שרדו את השבי, 41 כבר נרצחו!! , כרגע אין שחרור באופן, לא ייתכן שאזרחי ישראל צריכים להתחנן לנשיא ארצות הברית או כל מדינה אחרת בכדי לבקש את הדבר הבסיסי ביותר שהינו חופש לחיות בישראל, אני רואה את המשפחות נקרעות,

מנסות להשיג דרכון זר, מנסים להראות את מצב יקיריהם במצב גופני קשה בכדי שיהיו בראש תהליך הסלקציה זה כישלון, פשוט כישלון.

חיילי צה"ל עושים עבודה מדהימה, מקריבים את חייהם וכל מי שנמצא פה בקהל מתושבי באר שבע והישובים בדרום מכיר לפחות מישהו ממשפחות החטופים והנושא קרוב לליבו, מכיר לפחות חייל אחד שהיה בעזה ומכיר לצערנו לפחות חלל אחד מה 7 לאוקטובר ומהמלחמה עד היום.

לצערי שמעתי את עומר ויתר החטופים מתארים את המנהרות כמקום שממנו לא ניתן להציל חטופים מבחינה צבאית, גם בגלל שאין אפשרות פיזית וגם בגלל שהחמאס מילכד את כל תאי הצינוק שבהם נמצאים החטופים, עומר תיאר את העובדה שכבר לפני חודשים רבים, הכניסו החמאס מטעני נפץ לקירות המנהרות בכדי שבמידה ויהיה ניסיון חילוץ צבאי, הדבר הראשון שיקרה הוא הרג החטופים ולצערנו גם החיילים, לכן המסר ברור, חייבים עיסקה עכשיו! עכשיו!!

אני רוצה להודות לכל מי שיוצא מהבית בכל יום ועומד עם שלטי החטופים כמו שעושים תושבי מיתר שעומדים איתי ועם שאול לוי סבא של נעמה לוי וכל מי שמגיע לעצרות כאן בבאר שבע, בכיכר החטופים, בשדרות בגין במאהל שבנינו עם משפחות החטופים וישנים ליד שערי הקריה.

עומר ונקרט נאלץ בכאב להשאיר מאחור במנהרה את אביתר דוד ואת גיא גלבוע דלאל, עומר מרגיש שחלק מגופו נשאר בעזה וביקש שנעשה הכל ונהפוך עולמות להחזיר אותם בחיים ואת כל החטופים

זהו, נגמר הזמן, לצערי כרגע נשאר לנו לסמוך על דונלד טראמפ, נשיא ארצות הברית

Mr. Trump, I appeal to your grace and ability to release all the Israeli hostages in the same manner that you have released my nephew, Omer Wenkert, all the Israeli citizens admire your approach, determination and human approach, I know you feel the same way as all the Israeli people and believe you will assure that all the hostages will be back home before the Israel Passover and celebrate with their beloved ones and !!! all the families will be united again

יש 22 חטופים ישראלים שעוברים עינויים, הרעבה למוות, אלימות מכל הסוגים, לא מקבלים טיפול, לא רואים אור יום, לא מקבלים מזון, לא זוכים למקלחת, תנאים סניטרים או טיפול רפואי, !!SAVE THEM NOW.

אחה"צ טובים. תודה לכם שאתם פה ותודה על ההזמנה לבוא לדבר פה היום.

אני רוצה לדבר על הקשר בין בטחון לבין אמת. בטחון מותנה באמת. בלי הכרה באמת – אין ולא יתכן שום בטחון.

לאמת יש תכונה בסיסית: היא לא תלויה באף אחד. העובדות מתקיימות בלי קשר לשאלה אם מאמינים בהן או לא. השקר, לעומת זאת, תלוי בכך שיאמינו בו. הוא חייב קהל שיטפח אותו ושיפיץ אותו. בשנייה שמפסיקים להאמין בשקר – הוא קורס.

אין יום שבו זה היה נכון יותר מאשר בשבעה באוקטובר. בשבעה באוקטובר השקר קרס – והאמת הטיחה אותנו באכזריות על סלעי המציאות.

בשבעה באוקטובר קרס השקר שחמאס מורתע. קרס השקר שחמאס הוא נכס. קרס השקר של "מר ביטחון" וקרס השקר של "ימין על מלא". קרס השקר שהצבא יהיה שם כדי להגן עלינו, והכי נורא – קרס השקר שהמדינה שלנו לא תפקיר אותנו.

בזה אחר זה קרסו כל השקרים, ברעש נורא, והאמת התגלתה במלוא האימה. מתחת לשקר של הבטחון הסתתרה האמת הנוראית של המחדל וההפקרה. של הבגידה הפושעת. האמת שאין לנו על מי לסמוך, אלא עצמנו.

לא פלא שבשבי, חלק מהחטופים נאחזו בחסדי שמיים. הם נאלצו לחפש את אלוהים כי המדינה שלהם לא הייתה שם בשבילם.

כי המנהיגים שבהם נתנו את אמונם התגלו כמשיחי שקר. ומעל כולם ניצב משיח השקר הראשי, ראש הממשלה שנושא באחריות העליונה למחדל. באחריות לכך שגם עכשיו, אחרי 526 ימים, חמאס עדיין הריבון בעזה ו-59 מהאחים והאחיות שלנו עדיין שם.

וכמו שהאמת לא תלויה בשאלה אם מכירים בה או לא, כך גם האחריות: האחריות העליונה היא של ראש הממשלה – לא משנה עד כמה ינסה לברוח ממנה או להאשים אחרים. כדי לברוח מאחריותו, הוא חייב לברוח מהאמת – ומהאמת אין איש יכול לברוח לאורך זמן, גם לא גדול משיחי השקר. בסוף, האמת תחרוך את דש מעילו.

אבל משיח השקר מנסה בכל זאת. לכן הוא עושה כל מה שהוא יכול כדי למנוע הקמת ועדת חקירה ממלכתית. ועדת חקירה ממלכתית לא קמה בשביל "להצביע על אשמים"; היא קמה כדי לברר את האמת. כדי לברר איך ייתכן שכל המערכות שהיו אמורות להגן עלינו, קרסו לחלוטין. זאת אמת קריטית, כי אם לא נברר אותה, לא נוכל לתקן את הטעון תיקון, ולא נוכל להתחיל לשקם את האמון שלנו בצבא ובמדינה.

כדי שנוכל לחזור להרגיש שאנחנו בידיים בטוחות, אנחנו מוכרחים לדעת שנעשים כל המאמצים להבטיח שמה קרה לא יקרה שוב. שההפקרה לא תוכל לחזור על עצמה. שהאחראים למחדל לא יוכלו להוביל לעוד אחד. אבל בשביל לדעת זאת בביטחון, האמת חייבת להתברר – לעומק, ללא מורא וללא משוא פנים.

הקונספציה מגיעה מלמעלה. לא מלמטה. כשהדרג המדיני רוצה לראות בחמאס נכס, הדרגים שמתחת מבינים – ומיישרים קו, גם אם לא במודע. באותו אופן, כדי לחקור את האמת, חייבים קודם כל מנהיגים שמחויבים לאמת – כי רק אז החיפוש אחריה יחלחל מטה.

השבוע למדנו שהרמטכ"ל החדש לא מרגיש מחויב לוועדת חקירה ממלכתית – ומיד קיבלנו תשובה מדוע דווקא הוא נבחר לתפקיד. הוא נבחר לתפקיד כי הוא מוכן לשרת את השקר. אבל בלי אמת אין בטחון, וקצין שלא מחויב לאמת לא ראוי להוביל חיילים אל הקרב.

גם החטופים הם אמת. סיפורי הזוועות מהשבי הם האמת של ההפקרה. החטופים שחוזרים מתים הם האמת של ההפקרה. המאבק להחזרתם הוא גם מלחמה על האמת מול מכונת שקר אימתנית שמבקשת להשאיר אותם שם, כי החזרה שלהם היא אמת שמאיימת עליה. ועד שלא יחזרו כולם – עד החטוף האחרון – לא נוכל להתחיל לשקם את תחושת הבטחון שלנו.

בלי אמת, אין בטחון. מי שלא מחויב לאמת, לא יוכל להביא בטחון. לא לברר את האמת זה פשע ומי שעומד בדרכה של האמת, ממשיך לסכן את כולנו ולא ראוי להנהיג את ישראל.

בספר מלכים, כאשר רחבעם הכביד את עולו על העם, נשמעה קריאת המרד:

וַיֵּרָא כָּל יִשְׂרָאֵל כִּי לֹא שָׁמַע הַמֶּלֶךְ אֶלְיָהֶם, וַיֵּשְׁבוּ הָעָם אֶת הַמֶּלֶךְ דָּבָר לֵאמֹר: מֶה לָּנוּ חֵלֶק בְּדָוִד וְלֹא נִחְלָה בְּבֶן יִשָּׁי! לֹא־הֶלֶיךָ, יִשְׂרָאֵל! (מלכים א', י"ב 16)

המחאה פה ברחובות היא אוהל. כך גם מוקדי המחאה האחרים ברחבי הארץ. ובשבוע האחרון חזרנו אל האוהלים שלנו גם בשער בגין, מול מחנה הקריה. במאהל המשפחות שקם שם מנשבת רוח חדשה של מאבק, של ערבות הדדית ושל שותפות גורל. אם עדיין לא יצא לכם, בואו לשם. לא צריך לבוא ללילה. מספיק גם לשעה קלה, מתי שרק מסתדר. רק לבוא לתת גוף. לבוא להרגיש את הרוח, כי זאת הרוח שבזכותה מתפשטת אש התקווה.

תודה רבה.

חיפה

22 מרץ 2025

ד"ר דפנה שפט | פסיכיאטרית, החלוקים הלבנים, אין בריאות נפש בלי דמוקרטיה.

שמי דפנה שפט, אני פסיכיאטרית, ונסיים את הערב בטיפול נפשי קבוצתי נגד דכאון וחרדה נתחיל בבחן מציאות: המציאות מטורפת. אני את יום חמישי פתחתי בלנסוע לתחנת משטרה מוריה בירושלים, כדי לשחרר את החם שלי בן ה 80 ממעצר על חסימת כביש. סגרתי את היום בתחקיר אין מורידים ריח של בואש, כדי לא לזרוק את הבגדים של בעלי ביחד איתנו לפח. משפחת פשע.

מציאות הזויה. עכשיו, מול מציאות קשה, שאין איך לעבד אותה, אנשים נוטים לקרוס לאחד משני קטבים – ניתוק או הצפה. ניתוק – לא רואה, לא שומע חדשות, הכל יעבור, נלך לעבודה כרגיל, בערב נטפליקס וחתונמי.

הצפה – פניקה. דכאון, סוף העולם, ייאוש, אין עתיד, אין תקווה, אין חלום.

אבל אני רוצה להציע לכם דרך שלישית, של קשיבות. להיות לרגע במציאות, בלי ניתוק ובלי הצפה. המציאות באמת קשה. 68 עבריינים משיחיים מושחתים השתלטו לנו על המדינה. 59 חטופים נמקים במנהרות, בסכנת מוות. ראש ממשלה מפטר את ראש השב"כ שחוקר אותו, ונכנס למלחמה חסרת תכלית, הורג חפים מפשע ומסכן את החיילים שלנו, רק כדי להשאר בשלטון. זוועה ובושה.

אבל המציאות היא גם מדהימה. סולידריות, רוח האדם. המציאות היא אלי שרעבי, גדי מחס, אמילי דמרי, עומר ונקרט. אנשים מן היישוב, שגילו תעצומות נפש, ונדמה לי שלא במקרה הם ישראלים, הם ינקו את הכח מישראל הערכית, המשפחתית, שגדלנו עליה. והמציאות היא גם רבבות חוסמים את הכנסת, מול גשם, מכתזית, מול מה שהממשלה עושה עלינו בקשת, פותחים מטריות ונשארים להלחם. גם זו מציאות.

ודווקא בגלל שהמציאות כל כך מקוטבת ומטורפת, היא גם יכולה להשתנות ברגע. נכון זה היה בלתי נתפס, איך החטופים ירדו מהפוסטרים על הקירות ופתאום היו איתנו? שגיא, נעמה, אור, היו שם נצח, ופתאום כאן. ואנחנו יודעים מההיסטוריה, משטרים נופלים. חבר גרמני סיפר לי איך נפלה חומת ברלין, אנשים ניגשו לחומה, פירקו אבן אבן ויצאו. גם אנחנו יכולים. בואו נפרק אבן אבן ונפיל את הדיקטטורה.

וגם פה, קשיבות. לא לקרוס לקטבים של ניתוק או הצפה, כי הם מייאשים. לא צריך להיות צ'ה גווארה, וגם לא להתחבא בבית. מפחדים מאלימות – תעמדו בשולי ההפגנה, תעמדו לידי. אני עם וסט כתום של רופאה, ציוד שאפשר להכנס איתו לעזה, אבל תכלס אני פנימאית ופסיכיאטרית. עכשיו, בגיל הממוצע בהפגנות, טוב שיש מי שיודע לטפל בהתקפי לב. ובהתקפי חרדה. מכות – אני פחות. תעמדו איתי במאסף. אבל בואו. ולא נדרש להתפטר מהעבודה. קחו יום חופש. לא יכולים, קחו חצי יום. אי אפשר – בואו אחרי הצהריים. זוג עם ילדים – אחד נשאר עם הילדים והשני מגיע להפגנה. אם כל אחד מהאנשים שעומדים כאן יהיה רק פעמיים בשבוע הבא בירושלים, החומה נופלת. ותמסגרו לעצמכם מחדש – אתם לא לוקחים יום חופש. אתם לוקחים יום למאבק לחופש. כי אם לא ניקח חופש עכשיו, לא יהיה לנו יותר חופש. וחשוב יותר, החטופים שלנו לא יזכו לחופש. הם לא יכולים לצאת – צאו למענם.

ודבר אחרון, אל תשכחו – אנחנו הרוב. מעל 2/3 מהעם לא מאמינים בממשלה. מעל 70% דורשים את החטופים בבית לפני הכל. 70% זה שבעה מיליון. שבעה מיליון יכולים להפיל 68 אפסים, מה גם ש 68 כפול אפס זה עדיין יוצא אפס.

בואו נשחרר את כולם, בפעימה אחת. בואו נפיל את השלטון הרע הזה. בואו נוציא אותם לחופשי ונצא כולנו לחופש.

תודה ולהתראות בירושלים

חיפה

22 מרץ 2025

בעז זלמנוביץ | בנו של זלמן – אריה זלמנוביץ שנחטף מקיבוץ ניר עוז

שלום, עד החטוף האחרון. אני בעז בנו של זלמן – אריה זלמנוביץ שנחטף מקיבוץ ניר עוז, הופקר על ידי ממשלת ישראל, נרצח בידי החמאס והוא עדיין מוחזק בידי בני העוולה כבר 533 ימים, ואני משעמם אתכם. כן. שוב ושוב אני מדבר כאן על אבא ועל החטופים – 59 גברים ונשים, חיים וחללים. אבל מילא אתכם אני משעמם, אנחנו משעממים ומטרידים את ירום הודו הקיסר, ואת אותם רשעים ומרשעות חברי "הממשלה".

גדי מחס שחזר מהשבי אחרי שהיה לבד 481 ימים – משעמם. למה להתקשר ולשאל מה שלומו? למה להסתכל בכישלון בעיניים? משעמם. אלי שרעבי חזר 44 ק"ג וטס להציל את אחיו-רעיו מהמנהרות – משעמם, עד שמסתבר שייפגש עם טראמפ. השליח האמריקני ויטקוף אמר: "הציבור בישראל רוצה את החטופים בחזרה, נתניהו הולך נגד הלך הרוח הציבורי" – בטח שביבי נגד הסקרים והקריאות הציבוריות, זה בגלל שאנחנו משעממים אותו.

ולמה זה משעמם את הוד מעלתו? למה שזה יעניין את חבר מלחכי הפינכה שודדי הקופה הציבורית? כי זה לא באחריותו מה שקרה, זה לא קשור אליהם. מה פתאום? היועצת, בג"ץ, אהרון ברק, אהוד ברק, ראש השב"כ, הרמטכ"ל. הם אשמים. זו בעיה שלהם. שיתמודדו, אנחנו נמשיך בשעטה לדיקטטורה. נמשיך להשחית כל חלקה טובה, נשבש את החוק, נקבע כללים משלנו, נפטר את כולם – זה מעניין.

שלא נתבלבל, אי אפשר להפריד – מי שלא אכפת לו מאזרחיו, מזכויותיהם, הם משעממים אותו ואפשר להפקירם.

כדי שלא תשתעממו תקשיבו לשגיא דקל חן, וכך אומר בראיון בערוץ 12: "אחרי תקופה כל כך ארוכה שהייתי שם בחוסר האונים הזה, אתה מבין שמה שמחזיק אותך בחיים זה התקווה שלך. אחרי שהם, החטופים שנותר מאחור, הבינו שיש הפסקת אש ארוכה, אחרי שהם הבינו שחברים שלהם יצאו הביתה – הם ראו את האור ועכשיו פתאום שוב זה חושך. ואני מפחד שאין להם יותר כוחות, אני מפחד שהם יאבדו תקווה, אני מפחד שהם חושבים שוויתרו עליהם".

ואביטל זוגתו שנלחמה עליו בעוז אמרה: "אני צריכה שכולם יחזרו כדי ששגיא ואני נוכל לחיות. אנחנו לא נצליח לחיות". אנחנו כולנו לא נצליח לחיות תחת השבר הנפשי, המוסרי והערכי של אי החזרת החטופים. וכדי שזה לא יקרה, אסור שנשתעמם, אסור שכנופיית השליטים שהשתלטה על חיינו תשתעמם מחוסר האחריות שלהם למחדל השבעה באוקטובר, ולמחדל אי השבת כל החטופים.

ושגיא הוסיף: "לא ויתרנו עליהם, אף אחד פה לא מוותר עליהם, אנחנו חייבים אותם חזרה אצלנו בבית". צריך לשוב ולזעוק את המילים הללו. אסור לנו לאבד תקווה. עלינו להמשיך ולהילחם למען השבת החטופים ונגד מלחמת ביבי ונגד חורבן הדמוקרטיה. לא מקריבים את החטופים על מזבח הישרדות ממשלת הדמים. אנחנו דורשים קבלת אחריות ומימוש רצון הציבור – החזרת יקירינו ממנהרות החמאס; והקמת ועדת חקירה על פי החוק שתחזיר את הביטחון במדינה.

אנחנו מבקשים מכל אחד ואחת לצאת ולהיאבק בכל הכוח. די להפקרה! די להקרבה! די למלחמה ודי לנקמה! כולם עכשיו הביתה. עד החטוף האחרון.

צילום: רוני שפירא

תל אביב

צילום: רן דמבו

חיפה

עננת אנרכיה מעל ראשינו,

והם בשלהם, בדהרה אל התהום

בהפקרה, בביזה, ניתוץ כבוד האדם וחירותו עבור כבוד, כסף וכח.

שלום, אני רוני גבע, פרופ' בבר- אילן, חוקרת התפתחות של תינוקות בעולם בו השמים הם הגבול, כאן בארץ במקום בו השמים נופלים. קשה לי לעמוד פה, קשה לעמוד לצד מוסדות מדינה, המוסדות שעליהם אמורה הישות של המדינה לעמוד- ולראות בהתפוררותם, התפוררות בכוונת מכוון!

ההתפוררות באה לידי ביטוי ב 6 ממדים שחשוב שנתייחס אליהם ונאבק בהם:

- אובדן המחוייבות של המדינה לשמירה על חיי תושביה. אובדן ערך החיים, פוגע בנו, בחטופים, בשליחת חיילי צהל למשימות ללא תוחלת, בפגיעה באזרחים אצלנו ובעזה
- אובדן המחוייבות של המדינה לשמירה על החוק. הממשלה חותרת תחת רשויות הבקרה ועצמאות רשות השיפוט ועושה בחקיקה כבשלה- קרדום לחפור בו.
- אובדן הממלכתיות וביזוי מוסדות המדינה: אלימות בישיבות הכנסת הממשלה, צפצוף על החוק, רשויות הבקרה והשיפוט, השתלחות ופיטורי שומרי סף העושים את עבודתם עבורנו הצבור.
- רמיסת ערכי היסוד שעליהם יוסדה החברה בישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית, והצבת "אני ואפסי עוד" בראש סולם העדיפויות.
- הם שכרון כח! מחוייבים לעצמם, למלחכי פנכה הקרובים לצלחת, ולא אלינו הציבור המופקר על ידם. האחריות והמחוייבות לעשות טוב: ללמוד מטעויות, להביט נכוחה במציאות, לשקם, לבנות -אבדה בקרב היושבים בכסאות ההנהגה.
- אובדן הערבות ההדדית והחובה לחלש, לנזקק, לאחר- מתוך מחוייבות פנימית, גם אם לא נצעק בראש חוצות. כמה נורא שמשפחות של חטופים צריכות לעמוד בצומת סואן בלב עיר כדי שקולן ישמע!

קשה לעמוד פה גם כי הצער גדול, יש שחיקה, והבנה שצריך לשמור אנרגיות לקראת הצרות הבאות. אבל יותר מהכל, ההפחדה מחלחלת, פה שוטר חונק מפגינה, וכאן נשלל פרס ישראל ממדענית מבריקה, פרופ' אילוז, על לחימתה עבור ערכיה המוסריים של המדינה וכן- של אזרחיה, בבית המשפט בהאג. הפחד להפגע גורם לנו לשתוק: לא כי הורו לנו, לעיתים גם, אלא כי כעבור שנתיים וחצי- הבנו- מחר זה יכול להיות אנחנו.

אבל המחיר של השתיקה גדול הוא! לא רק הלחץ הגדול גובה מחיר, השתיקה, הישיבה על הגדר, בידיעה שהנזק הולך ומעמיק -משנה אותנו, את העמדות שלנו, את מה שאנחנו מוכנים לחשוב ולעשות. חקר מנגנוני אפיגנטיים הפועלים בגופינו כל העת, גם ברגע זה ממש, מלמד שחוסר אונים משנה את ביטויי ה DNA שלנו, מחליש ומחזק ביטויים גנטיים בתגובה להתנהלותנו בסביבה. חוסר אונים משנה גם את הסובבים אותנו, את תלמידינו ואת ילדינו. ההתפוררות הפיזית והערכית מחלחלת לכל אחד ואחת מאיתנו ומעגליה מתרחבים,

מאז הטבח נולדו בארץ כרבע מיליון תינוקות. זו המדינה שהם מכירים!

דניאל סטרן, אחד התאורתיקנים הגדולים בתחום המחקר שלי, פסיכולוגיה התפתחותית, תאר את התינוק כמי שתלוי לחלוטין באמו, התינוק והאם הם יחידה אחת. בהשאלה האזרח והממשלה הם יחידה אחת, אנו תלויים בממשלה, והממשלה תלויה בנו האזרחים.

אם על אף הכל, על אף ההתפוררות והדהרה לתהום- אנחנו כאן! משמיעים קול! בכוחנו להשפיע על האופוזיציה, על שומרי הסף, ועל בתי המשפט והמופקדים על שמירת החוק.

כן אנחנו כעת על סיפו של תהום, ואם נעצום עיניים -ניפול. אבל התהום כעת כה עמוקה- עד כי קל לזהותה. אם נתבונן במציאות נראה נכוחה שכעת הזמן. כאן גדלים שוטריה, שופטיה, מהנדסיה, וכותבי שירתה. כעת הזמן לאומץ אזרחי, כעת הזמן להלחם על הברור מאיליו:

שנהיה חברה שומרת חוק,

חברה הדואגת לחטופים המופקרים בשבי ולמשפחותיהם המופקרות כאן

חברה שמוקירה ידע ואמת, פיתוח, מחקר, ויצירה

מעריכה יושרה, ערבות הדדית וראיית האחר כשווה

אנושיות! ואחריות!

לא נשב על הגדר כשהבית מתפורר, לא נשתוק, והשינוי בו יבוא! זה עלינו! דמוקרטיה

צילום: חני ברוכין

צומת נחשון

פרופ' ניר ברק | אוניברסיטת בן גוריון בנגב

ערב טוב כפר סבא!

ישראל עומדת היום על הקצה, עם איום אמיתי על הקיום המוסרי של החברה – ואנחנו לא ניתן לה ליפול.

המשבר החוקתי כבר כאן – ואת הטירוף ואבדן הדרך של הממשלה הזו צריך לעצור עכשיו. אנחנו לא במאבק משפטי – אלא מאבק אזרחי ופוליטי. לא מבית המשפט תבוא הישועה – אלא רק מהתנגדות אזרחית לא-אלימה ומיצירת חזון פוליטי חלופי.

קוראים לי ניר ברק ואני כאן הערב, בדיוק כמוכם, כי אני מסרב להיכנע לקנאות, ללאומנות, לבריונות והרמיסה של כל מה שטוב ונכון כאן.

המדינה מתפרקת מבפנים, והממשלה שמובילה את זה היא ממשלה רודנית – שדגל שחור מתנוסס מעל כל פעולה שלה.

בספרה 'יסודות הטוטליטריות' חנה ארנדט אפיינה משטר רודני ככזה שבו פעולות שרירותיות מוחלטת נעשית במראית עין של חוק וחוקיות מוחלטת – זה בדיוק מה שקורה כאן: תקציב שמפקיר את המשרתים, העובדים והחלשים נקרא 'תקציב המילואימניקים'; שרים לא מתייצבים לחקירה על פריצה לבסיס צבאי; חקירת קטאר מוסברת כ"מזימת דיפ סטייט". כך נראית כנופייה בשלטון.

ובמקביל, הכהניזם והתפיסה הפושעת של עליונות יהודית כבר לא בשוליים – אלא משגשגת כאידיאולוגיה שלטונית שמפיצה שנאה, מרוקנת את הדמוקרטיה מתוכן, מעלימה את ערך היסוד של קדושת חיי אדם, וגרוע מכל – הכהניזם מייצר טרור יהודי:

היום נגד פלסטינים בגדה, מחר נגד אזרחי ישראל הערבים, ומחרתיים נגד כל מי שלא מתאים למשטר המיעוט הזה. זאת התמונה הגדולה.

ולכן - מי שמתעקש לדבר על חוק ומשפט - במקום על ערכים ומוסר - פשוט מפספס את כל הסיפור. דמוקרטיה לא מתה במכה אחת - היא נשחקת על ידי פחד, על ידי הסכמה שבשתיקה, על ידי תקווה ש'הגל הזה יעבור'.

אבל הסערה הזו לא תחלוף מעצמה. זה הזמן לעמוד זקופים ולספר סיפור ישראלי חדש. מאנשי ונשות כפר עזה למדנו: התקווה מתה אחרונה.

כאדם שגדל בעיר הזו - וגדלתי ממש כאן, ליד משפחה נפלאה מהציונות הדתית- משפחה של תורה ועבודה - אני מסרב לוותר על השותפות הזו. תקשיבו למרים לפיד, תקשיבו לרפי בן שטרית. תקשיבו לקולות שכבר נשמעים היטב גם בימין הממלכתי ואפילו בציבור החרדי - גם הם עומדים מבועתים ממשלת הכהניסטים.

אז הסיפור שלנו שמתחיל בעקירת הכהניזם ללא פשרות - ואז הסיפור יכול להמשיך אחרת. סיפור שבו החרדים שותפים במרקם החברתי - עם כל הקושי הכרוך בדבר. סיפור שבו השותפות היהודית-ערבית אינה חלום אלא מציאות - ובלעדיה - אין שום חלופה לממשלת החורבן הכהניסטית. סיפור שבו אין אשליות - שהפלסטינים ייעלמו - אלא תכנית מדינית אמיתית לשלום וסיום הסכסוך. סיפור שבו החברה הישראלית לא חיה על פחד ושנאה, אלא על דיאלוג, על אמון, ועל ערבות הדדית חוצת מגזרים.

ודרך מאבק אזרחי לא אלים - הדרך שלנו תנצח. זה אפשרי - כן - כי העם בישראל טוב יותר מנציגיו בכנסת. תפנו את היומנים, קחו יום חופש ותעלו לירושלים. תדברו עם חברי מועצת העיר, עם הסגנים, עם ראשי הערים - יש להם כוח להתנגד - והם צריכים את הגיבוי שלנו.

גם אסור לרגע לשכוח שלמרות האלימות הקשה שמופנית נגדנו - במשטרה, ובמשרדי הממשלה יש אנשים מצוינים - ממלכתיים - שעומדים על המשמר ככל הניתן - גם הם שומרי סף - והיציאה שלנו לרחוב נועדה לגבות גם אותם.

אנחנו לא נשתוק, לא נסיט מבט, לא נתייאש, ולא ניכנע. אנחנו נרפא, נשקם, נתקן ונספר סיפור ישראלי חדש של תקווה.

חיפה

29 מרץ 2025

ענבל וורטמן שהם | מייסדת ומנכ"לית עמותת "אבני דרך לחיים"

רביעי בצהריים, הפגנה ברחוב עזה בירושלים. אדם בן 75 נעמד בקירוב לגדרות ולצידו מספר צעירים שהזיזו את החסימה לרחוב עזה. קבוצת שוטרים הגיעה לעצור את הצעירים שברחו. השוטרים תפסו את האיש, למרות שלא היה לו קשר לגדר שהחזה. ארבעה שוטרים תפסו אותו בידיו וברגליו וניסו להכניסו לניידת. לפתע הגיע שוטר בבגדים אזרחיים, ללא תג וללא שם. ביקש מהשוטרים לזוז בכדי להכניס את האיש לניידת. הכל קרה מהר. בעיטות ברגל וכשהוא ישוב בניידת חטף שני אגרופים: האחד בפנים והשני בחזה. כשהאיש חש קשיי נשימה וביקש לפתוח את חלון הניידת, שוטרת אמרה "שייחנק הבן זונה".

האיש הזה הוא אבי, איתן שהם, חיפאי. אבי נעצר על תקיפת שוטר ושחרר חבול לאחר שעות. זו אלימות משטרתית. היא חיה ופוצעת. היא מכוונת, מתוכננת ומתחמנת. אלימות משטרתית פוגעת בקבוצות מוחלשות, מאפיינת משטרים שאינם דמוקרטים ופוגעת באמון הציבור. אלימות משטרתית היתה ועודנה. אם בעבר הופנתה כלפי קבוצות שוליים, זה היה נורא, עכשיו זו כבר נורמה. צריך להכיר בה, בעיקר למען המשטרה.

ההתנהלות כלפי האזרחים בהפגנה היא מראה לתהליכים עצימים של טרום פאשיזם שמסכנים חטופים, חיילים, בלתי מעורבים וגם את הדמוקרטיה. טרום פאשיזם אינו פאשיזם. הוא תהליך ארוך שניתן וחשוב לעצור כשמזהים אותו. איננו מדינה פאשיסטית אנו מדינה שמראה סממנים טרום פאשיסטיים. ואלו חלק מהסממנים:

- דחיית חשיבה ביקורתית וסימון מי שחושב אחרת כבוגד.
- שליטה מבוססת כח והערצת סמלים ופרקטיקות כגון כוחניות ואלימות.
- פופוליזם סלקטיבי - בפאשיזם המערכות והפרקטיקות הדמוקרטיות מוצגות כרקובות ושרק המנהיג העליון יודע את רצון העם.
- הנצחת חיי מלחמה נצחיים. מאפיין זה איננו קשור להתנהלות בהפגנה אך בהחלט קשור לסיבות ההפגנה.

לצד התהליכים הגדולים מתקיימת גם הכשרת הקרקע ועיצוב תודעה שניכרו לאחר פרסום סיפורו של אבי מתוך התגובות הרעות שקיבלתי (וחובה לומר מימין ומשמאל נשמעו גם קולות שפויים ואמפתיים).

מימין נשמעו: "נאצית", "בוגדת", "בגללך המדינה נחרבה". ולצידן תגובות שהדפו את כל הסיפור באמצעות מבני שקר מסורבלים. טיעונים שאבי סיעודי שצריך להשאר בבית נכרחו בהיותו בריון, כפי שהטענה שהוא היה אלים נכרכה בטענה שאני ממציאה הכל. אנרגיה רבה הושקעה בהפניית תשומת הלב לעמדותי ולמעשיי המדומיינים בעבר, בהווה ובעתיד.

אבל, מהמחנה שלנו נשמעו תגובות שערערו אותי יותר כמו "נגיד שהוא היה אלים, אין הצדקה להכות אדם בן 75, ניתן היה פשוט לעצור אותו".

אלו סודקות את האמת וסוללות את הדרך לביטול סיפורו של אבי. הטלת הספק והביקורת היא אחד מנכסי הליבראליים, אבל היא גם חרב הפיפות שלנו. במקרה של אבי שהותקף, שימת הספק היא האחות הקטנה של שלילת הסיפור כולו והנחת אבן הפינה להצדקת אלימות משטרתית.

כאזרחים שומרי חוק קשה לדמיין שמשטרה תוקפת חפים מפשע. זה מערער את קיומנו. אבל זה מה שקרה, קורה ואסור שיקרה.

כשהאמת לא מתיישבת עם הנרטיב הרצוי ואינה משרתת אותו אנשים הודפים ומעלימים אותה. זהו תהליך מקביל לאחד הדפוסים הקורים במדינה. כאשר האמת אינה מתאימה מייצרים מציאות חלופית.

על זה אני מפגינה על הערעור של הדברים הבסיסיים ביותר שהם חלק מדמוקרטיה. כשהמציאות החלופית נבנית בכל פעם שהמציאות האובייקטיבית אינה משרתת את מטרות השלטון, אז האמון נפגע והדמוקרטיה איתו. וכך, נפגע האמון שהמלחמה היא מלחמת אין ברירה ושהחטופים בראש סדר העדיפויות.

חשוב שתאמינו לי. לא בגללי ולא בגלל אבי. אלא כי האמת היא החוסן שלנו.

צילום: אלון קורנגרין

חיפה

29 מרץ 2025

דר' יהודה פרנקל | פסיכיאטר, פסיכואנליטיקאי ירושלמי, חבר במיזם "בואו"

באסון ומלחמה יש פציעות:

רופא מטפל בפציעה גופנית

מטפל מטפל בפגיעה נפשית.

בן אדם מטפל בפגיעה מוסרית

פציעה מוסרית היא הפגיעה בנפש המתרחשת בשעה שהוא עד או שותף לפעולות הנוגדות ומפרות את ערכיו המוסריים. זהו מצב שבו עולמו הערכי, המוסרי והתרבותי של האדם מותקף ומוחלש באופן הגורם לערעור הקיום, החיות והאנושיות.

כבר 536 ימים שאנחנו במנהרת היגון והחושך, חושך על פני התהום. זהו החושך של הבגידה, ההתעלמות והניכור של ממשלת ישראל מערכי היסוד היהודיים והציוניים שהוו תמיד את עמוד האש המוסרי של מדינת ישראל.

אנו חיים במועקת הפציעה, מועקה שאינה נותנת מנוח, מדירה שינה מעינינו ומלווה אותנו כצל שחור הרובץ מעלינו, ומשטיח את האנושיות, את השמחה ואת תנועות הנפש היוצרות חיים.

לא נוכל לראות אור, לא נוכל להאיר פנים זו לזה כל עוד אנחנו מתהלכים בערפל האשם, הבושה והזעם המשביתים את חדות הקיום והחיים. זו היא הפציעה המוסרית לאומית.

בפציעה גופנית מטפלים באמצעים רפואית, בפציעה נפשית בטפול מסור, איך מטפלים בפציעה מוסרית?

אתם מטפלים בה כאן. בעמידה על הערבות והמחויבות. ביחד הלא מתפשר שלכן רננה, עינב, שי, צבי, נילי ועדי, כך מרפאים את הפציעה המוסרית-כשנעמדים מולה כדבוקה אנושית מאמינה במוסר ובערבות ההדדית.

וכך כותב הרמב"ם במאה האחת עשרה בספרו היד החזקה:

וְאִין לְךָ מִצְוָה גְדוֹלָה כְּפִדְיוֹן שְׁבוּיִים
שֶׁהַשְּׁבוּי הָרִי הוּא בְּכָלֵל הָרַעֲבִים וְהַצְּמָאִים וְעַרְוֹמִים וְעוֹמֵד בְּסִכְנַת נַפְשׁוֹת.
וְהַמַּעֲלִים עֵינָיו מִפִּדְיוֹנוֹ הָרִי זֶה עוֹבֵר
עַל "לֹא תֹאמֵץ אֶת לִבְבְּךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת יָדְךָ"
וְעַל "לֹא תַעֲמֹד עַל דַּם רַעַךְ"
וְעַל "לֹא יִרְדְּנוּ בְּפִרְךָ לְעֵינֶיךָ".
וּבִטֵּל מִצְוֹת "פֶּתַח תִּפְתַּח אֶת יָדְךָ לֹו".
וּמִצְוֹת "וְחִי אַחִיךָ עִמָּךְ".
"וְאַהֲבַת לְרַעַךְ כְּמוֹךְ".
"וְהִצַּל לְקַחִים לְמוֹת"
וְהִרְבֵּה דְבָרִים כְּאֵלוֹ.
וְאִין לְךָ מִצְוָה רַבָּה כְּפִדְיוֹן שְׁבוּיִים:

ברשימה מפורטת זו שהנה התשתית המוסרית והערכית של ההלכה, מנסה הרמב"ם לזעוק כי המעלים עיניו מפדיון שבויים מקעקע את כל היסודות המוסריים של הקיום היהודי. הוא מאמץ לבבו, קופץ ידו, עומד על דם רעהו, רודהו בפרך, מכחיש את חייו ומבטל את הסולידאריות הבסיסית- שהיא אהבת הרע.

זה הוא תיאור מדויק של ממשלת ההפקרה, הנטישה והקומבינות שאינה חפצה בפדיון השבויים. וכך זעק ישעיהו הנביא להנהגה המושחתת וכך נצעק כולנו עכשיו:

הוֹי הָאֲמָרִים לָרַע טוֹב וְלַטּוֹב רָע
 שְׁמַיִם חֲשֵׁף לְאוֹר וְאוֹר לְחֲשֵׁף
 שְׁמַיִם מֵר לְמִתּוֹק וּמִתּוֹק לְמֵר:
 הוֹי חֲכָמִים בְּעֵינֵיהֶם וְנִגְדַּ פְּנֵיהֶם נְבָנִים:
 הוֹי גְבוּרִים לְשִׁתּוֹת יַיִן וְאֲנָשֵׁי חַיִל לְמִסְפָּה שְׂכָר:
 מַצְדִּיקֵי רָשָׁע עֶקֶב שְׂחָד וְצַדִּיקֵי יָסִירוּ מִמֶּנּוּ:

ההיסטוריה שכחה את המלכות הרעה, החשוכה והמרה בימי ישעיהו. מלכות של שוחד, עיוות מוסרי, היפוך ערכים, חושך ורוע. אבל ישעיהו יזכר לנצח ויישאר לעד המצפן המוסרי שלנו. מלאים בחמלה, באהבת האח, בלב גדוש בציונות אמיתית ויהדות חומלת. תלמידיו של הרמב"ם, ממשיכיו של ישעיהו הנביא, מלאי אור ואמת, התמסרות, נחישות ותקווה

חיפה

29 מרץ 2025

פרופ' אברהם הרשקו | הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל, זוכה פרס נובל בכימיה

שלום לכם,

עמדתי כאן לפני שנתיים, בפברואר 2023, בעיצומה של המחאה כנגד ההפיכה המשטרית ואמרת שצריך לעצור את הטירוף הזה. לצערי, הטירוף של הממשלה הרעה הזאת לא נעצר, רק הושהה לזמן מה, ועכשיו יש השתוללות חסרת רסן של ממשלת נתניהו במטרה להפוך את מדינת ישראל לדיקטטורה פשיסטית. אני מרגיש לכן שוב חובה לצאת מהעולם של עבודת המחקר המדעית שלי, על מנת לפנות אל הציבור ולהתריע על הסכנה הגדולה לעתיד המדינה שלנו.

הדרך לדיקטטורה, אשר בה נקטו משטרים טוטליטריים בארצות אחרות, היא הריסת רשות שופטת עצמאית והחלפתה בעושי דברו של השליט. זה מה שנעשה כאן לאחרונה בריצת אמוק מטורפת של ממשלת נתניהו: העבירו חוק לשינוי הרכב הוועדה למינוי שופטים, כך שרק שופטים הנאמנים לשלטון ימונו ע"י פוליטיקאים הנאמנים לשלטון. מנסים להדיח שומרי סף כגון ראש השב"כ בגלל שהעז לחקור את פרשת "קטארגייט" בקרב עוזרי ראש הממשלה. מנסים לפטר את היועצת המשפטית לממשלה, בגלל שעשתה את עבודתה נאמנה בשמירה על כללים של מדינת חוק. כל זה תוך חציה של כל הקווים האדומים, באבדן מוחלט של כל רסן.

אנחנו לא ניתן להם להרוס את מערכת השמירה על החוק. לא ניתן להפוך לדיקטטורה את המדינה שיקרה לכולנו. בממשלה הנוכחית יש אנשים מטורפים, יש אנשים מושחתים ויש גם מטורפים וגם מושחתים. אין להם בושה, אין להם עקרונות, רק נותנים מס שפתיים לעקרונות. נתניהו אומר שהחזרת החטופים היא מטרה קדושה בעיניו, אבל למעשה הוא משקר במצח נחושה, למעשה הוא הפקיר את החטופים הנותרים למען הישרדותו הפוליטית. הוא חידש את המלחמה בעזה על מנת להחזיר את בן גביר לממשלה, וכך הוא הבטיח את העברת התקציב ואת שרידותו הפוליטית. נתניהו וממשלתו גם שודדים את הקופה הציבורית, קיצצו בחינוך, קיצצו בבריאות, קיצצו למעמד הביניים אשר משלם מיסים ומשרת במילואים, אבל העבירו מיליארדים לחרדים אשר לא משלמים מיסים ולא משרתים בצבא. זו ביזה לאור יום של כספי הציבור, מעשה מושחת לשם שוחד פוליטי.

באתי היום להגיד לכם שאסור לנו לעמוד בצד, לפרוך ידיים ולהתלונן שאין מה לעשות. נכון שנתניהו הוא פוליטיקאי מניפולטיבי רב תחבולות, מומחה לטריקים ולשטיקים, אשר מוכן לעשות כל תרגיל מסריח על מנת להישאר בשלטון. יש לו אמנם רוב בקואליציה, קואליציה של פוליטיקאים מושחתים ומטורפים, אבל אין לו רוב בעם. לרוב העם נמאס מהשחיתות ומהטירוף, רוצים הגינות ושפיות, רוצים שלטון חוק ומשפט צדק, רוצים וועדת חקירה ממלכתית שתקבע את האחריות של כל הדרגים לאסון של ה-7 באוקטובר, רוצים את הפסקת המלחמה תמורת החזרת כל החטופים. אם רוב העם יתקומם על מנת לממש את רצונו- לא יעזרו לנתניהו כל התרגילים וכל הרמאויות.

הדרך בה רוב העם יכול לממש את רצונו הוא אי-ציות להחלטות בלתי מוסריות של הממשלה. כידוע, הוגשו עתירות לבג"ץ כנגד ההדחות הבלתי מוצדקות של שומרי הסף, ועכשיו גם כנגד החוק הזדוני להשתלטות על הוועדה למינוי שופטים. כבר יש דיבורים של אנשי הממשלה על אי-ציות להחלטות בג"ץ, שזו רמיסה מוחלטת של שלטון החוק. אם הממשלה לא תציית לבג"ץ, רוב העם צריך שלא לציית לממשלה! צריך לעצור את הטירוף, צריך לעצור את השחיתות, צריך לקבל בחזרה מדינה אשר מנוהלת בהגינות ובשפיות.

צילום: אלון קורנגרין

צילום: אורנה קופרמן

ירושלים

צילום: אילת מרקוביץ

חיפה

צילום: אורנה קופרמן

ירושלים

שלום למאבק האקדמיה

מאבק האקדמיה, מחאת האקדמיה – אנחנו כבר אומרים את המילים האלה כל כך בטבעיות, זה מתגלגל על הלשון כאילו מימים ימימה חלק ממה שאנחנו עושים באקדמיה זה "מאבק ומחאה". יש מחקר באקדמיה, יש הוראה באקדמיה, ויש "מחאה".

אם נעצור לרגע ונחשוב על זה – התופעה הזו מאד מעודדת. היא מעודדת בגלל התפקיד הייחודי של האקדמיה בכל חברה חופשית: זו אקדמיה המורכבת מחוקרים וסטודנטים, שיודעים לזהות די מהר מתי משתנים התנאים בסביבה הפוליטית – אשר מאיימים עליה ועל הדמוקרטיה.

כי דמוקרטיה ואקדמיה קשורות בטבורן. אין אקדמיה בלי דמוקרטיה ואין דמוקרטיה בלי אקדמיה חופשית.

החופש והעצמאות האקדמיים הם לא רק פריבילגיה שיש לחברי וחברות סגל לחשוב, לחקור וללמד בדרך המוכוונת על ידי מחשבה סקרנות ואמונה אישית חופשית. המוסד האקדמי הפך להיות אחד מהאדנים עליהם מושתתת מערכת האיזונים, הבלמים והבקורות בכל חברה ליברלית ודמוקרטית. היא מוקד כוח לחשיבה ביקורתית, עצמאית. היא רגילה לא להתכופף בפני כוח, הפחדה ואיומים, והיא עומדת על שלה.

חוט שני עובר בין כל חלקי האקו סיסטם שהאקדמיה היא חלק ממנו – שביחד מבנה חברה חופשית חסונה ובריאה. האקו סיסטם הזה בנוי מגופים ש"מערכת ההפעלה" שלהם נשענת על אתיקה ארגונית או מקצועית ותפיסות נורמטיביות ברורות ויציבות: פעולה למען טובת הכלל במובנו הבסיסי ביותר, ולא על אינטרסים אישיים וסקטוריאליים מושחתים. וסירוב להיכנע לכוח באשר הוא.

אלו הם מעוזים שבלעדיהם הדמוקרטיה לא יכולה לשרוד.

חלק ממועזים אלו הם מדינתיים (כמו בית המשפט החבוט והמוחלש, המשטרה שכנעט כולה כבר "נכבשה", היועצת המשפטית לממשלה שממיכה לעמוד ללא מורא מול מתקפות חסרות רסן, נציב התלונות על שופטים, נציב שירות המדינה, ניסיון שלא צלח לקבוע מי יהיה נגיד בנק ישראל וגם מהלך שבינתיים כשל להשתלט על הלמ"ס). את המוסדות האלו קל יותר לתקוף אותם ולפרק.

חלק מהמעוזים פועלים בזירה האזרחית – התקשורת (רק אתמול למדנו על תכנית חדשה להחליש את השידור הציבורי), ארגוני זכויות אדם (חקיקה למסות תרומות), פרופסיות עצמאיות (מהלכים להחלשת לשכת עורכי הדין) והאקדמיה. ולכן אנחנו – מאבק האקדמיה – הוא חלק מפסיפס חברתי רחב ש"מחבר את הנקודות" ורואה את התמונה הגדולה, והתמונה מדאיגה מאד.

אנחנו לא יודעים איך המאבק הזה יסתיים. המתקפות מגיעות זו אחר זו בקצב מסחרר. זו שיטה ידועה ומוכרת – עיינו ערך טראמף והבליץ שלו על האקדמיה ויצר שומרי הסף. אין צורך לפרט אותן, כולכם מכירים את סדר היום ההרסני. וכל זה – ברקע מלחמה שאין לא תכלית וממשיכה לגבות קרבנות.

והפקרה פושעת של החטופים!!!

באשר לאקדמיה – החקיקה המבקשת להתערב בנעשה בה אינה נחה לרגע, ואיומים מכל כיוון. חוק ההשתקה, חוק ההפחדה, חוק האוסר כניסה לישראל של מי שמבקר את ישראל וטוען שביצעה פשעי מלחמה. עוד חוק עליו למדתי לאחרונה (של ח"כ אליהו רביבו) המבקש לאסור על מוסד להשכלה גבוהה לשתף פעולה (אקדמי ואחר) עם גוף ישראלי או זר אשר בין היתר קורא להעמדה לדין של חיילי צה"ל או למשוך השקעות ממדינת ישראל (נסו להזמין אחרי החוק הזה ארגוני זכויות אדם לקמפוס), וכמובן – הכל לפי שיקול דעתו של שר החינוך.

והיום הזה ממש בגבעה ממול, בכנסת מקודם חוק ההפרדה אשר יתיר למוסדות אקדמיים לקיים לימודים בהפרדה מגדרית לא רק בתאר ראשון אלא גם שני ושלישי.

אבל מחאת האקדמיה אינה מוחה רק על אלו, כי אנחנו מזהים את הסכנות כולן, וגם את הסכנה הגדולה מכולן – והיא צופה פני עתיד: הצעת החוק שתקל על פסילת רשימות מיעוט המתמודדות לכנסת – ושתשנה את הרכב וסמכות וועדת הבחירות המרכזית.

נעמוד על המשמר ולא ניתן לזה לקרות.

פתחתי ואמרתי שמחאת האקדמיה מעודדת. זה נכון. כל מה שקורה סביבנו בשנתיים האחרונות מעורר השתאות. העם הזה מתקומם, ומפגין, וצועק וזועק ונלחם, ולא מוותר.

למרות שזה קשה, ולא תמיד בא לנו. אז נחים קצת. וחוזרים.

מאבק האקדמיה – גאוה ישראלית

עשרה ימים עמוסים בהפגנות עברו עלינו, אלו הם עשרת ימי תשובתה של המחאה ששבה במלא כוחה לרחובות, לכיכרות, לצמתים ולמרכזי הערים כשאליה מצטרפים, מדי יום ביומו, עוד אלפים רבים. אני מניח שבמהלך הימים הללו ממשלת ישראל הבינה שאין לנו שום כוונה להפסיק, לוותר, להרים ידיים או לחזור הביתה. אנחנו לא נפסיק עד אשר ישובו החטופים כולם, תסתיים מלחמת הדמים הזו, שאין לה כעת דבר וחצי דבר עם בטחון ישראל, מלחמה הגובה מחיר נורא מבנינו ובנותינו המשרתים בצבא, כמו גם מתושבי עזה: גברים, נשים וילדים שלא חטאו לאיש, וממשלת הזדון הזו תיפול ותקום אחרת טובה הימנה.

כמו כל שלטון פופוליסטי אחר בעולם, הממשלה הזו שמה לה למטרה לרדוף את האקדמיה ולהשחיר את פניה. מיד לאחר פרוץ המלחמה בשבעה באוקטובר, בשעה שעשרות אלפי סטודנטים גויסו למילואים והמערכת האקדמית כולה הצטרפה למאמץ האזרחי והצבאי, במקום לעמוד לצידנו ולסייע לנו התמקדו שר החינוך ואנשיו בדבר אחד בלבד: בניסיון עקר למצוא סטודנטים או חברי סגל שאינם "נאמנים". הם חיטטו במיילים, בדקו הקלטות של שיעורים וליקטו, מן הגורן ומן היקב, רבעי אמירות וחצאי משפטים חזאת על מנת לקבע את הדימוי הציבורי חסר השחר של האקדמיה כחממה של אי נאמנות.

אני רוצה לומר לשר קיש בצורה ברורה ובקול רם: אנחנו לא נוותר ולא ניתן לך לפגוע בנו בכדי לקושש קולות מבייס כזה או אחר. אנחנו נשמור, גם בימים לא פשוטים אלו, על האקדמיה הישראלית כמרחב של מצוינות מחקרית. יותר מזה, למגינת ליבך, אנחנו נמשיך לחתור, על אף כל הקשיים והאתגרים לשוויון זכויות מלא לכול הבאים בשערינו ולא נאפשר פגיעה בזכויות של אף אחת מהקבוצות השונות המרכיבות את הפסיפס המרהיב של הקהילה שלנו. שלא כמו הממשלה, בה ישנן שלוש מפלגות בהן למרבה הבושה אין כלל כניסה לנשים אנחנו באקדמיה נמשיך לחתור לשוויון מלא לנשים ולא נאפשר שום צורה של הפרדה מגדרית. אנחנו נחזור ונדגיש, גם אם זה קשה כיום ולא מובן מאליו, כי באקדמיה זכויות לכולם: גברים ונשים, דתיים וחילוניים, יהודים, מוסלמים ונוצרים כולם זכאים לחופש ביטוי ואנחנו נהיה שם כדי להגן על הזכויות הללו.

אנחנו נילחם בכל הכוח בכל חוקי ההפרדה, ההדרה וההשתקה שאתם מבקשים להעביר. שיהיה ברור, הקמפוסים בישראל לא יהפכו למרחבים של הלשנה, הפחדה והטלת טרור על חופש הדיבור. אנחנו נוודא שכל מי שמסתובב בקמפוס יהיה זכאי לכל החירויות המגיעות לו: הזכות להלך בביטחון בקמפוס, הזכות לחופש ביטוי והזכות למחאה ולביקורת. מהותה של הדמוקרטיה נשענת על החרות לומר במרחב הציבורי ובריש גלי דברי תוכחה, דברים שלא קל ולא נעים לשמוע. מוסדות אקדמיים המוותרים על החירויות הללו הופכים להיות שופרות כנועים של השלטון ואין בהם לא מחקר, לא פיתוח, לא המצאות וחדשנות ובוודאי שלא מחשבה רעננה ומורכבת על המציאות בה אנו חיים.

ולחברינו וחברותינו העומדים בראש המוסדות האקדמיים בישראל אני רוצה לומר דבר מה. אני יודע שהמשימה שנטלתם על עצמכם, להוביל את האקדמיה הישראלית בשעתה הקשה ביותר היא משימה סבוכה. אתם נאלצים לתמרן בין אינסוף לחצים המופעלים עליכם ונדרשים לקבל החלטות קשות ומורכבות. לצד הכרת התודה על נכונותכם לשאת בעול אני מפציר בכם: סמנו קווים אדומים אותם אין לחצות בשום אופן. אל תאפשרו פגיעה בחופש הביטוי של חברי סגל, עמדו כחומה בצורה

כנגד ניסיונותיה של הממשלה ושל גופים ביריוניים כ"אם תרצו" להפוך את הקמפוסים למרחבים של פחד, הלשנה ומעקב הדדי ומעל לכל היפכו למובילים במאבק כנגד הממשלה הנוראה הזו וניסיונותיה לקעקע את מוסדות החוק בישראל ולפגוע בשומרי הסף, המופקדים על ריסון כוחה של הממשלה. זכרו: אם שומרי הסף בישראל ייפגעו האקדמיה תהיה מהראשונות להיפגע. ועוד דבר אני מבקש לומר לכם: אתם לא לבד! החלטות אמיצות וקשות שתקבלו ייזכו לגיבוי ותמיכה של רוב חברות וחברי הסגל. רק עמידה איתנה ונחושה אל מול ההתקפות על החופש האקדמי, תשמור על האקדמיה הישראלית. כל ניסיון להתפשר עם מבקשי רעתנו בממשלה ומחוצה לה רק יגביר את תאבונם ויזיק לנו עוד יותר. כולנו יודעים מה נכון ומה לא נכון, אלו הם עקרונות פשוטים וברורים וחייבים להגן עליהם בתקיפות והחלטיות.

בשנה האחרונה אני משתתף בכל מוצאי שבת בעצרת של חברי ניר עוז המתקיימת בכרמי גת. המוטו של הקיבוץ הקטן והאצילי הזה הוא "לא עייפי דרך כי אם מפלסי נתיב". בואו נלך בדרכם של חברי ניר עוז המשמשים מופת לכולנו. לא נתעיף ונוותר אלא נפלס נתיב, במאבק עיקש ונחוש, מדי יום ביומו לכינונה של ישראל טובה יותר, שוויונית, חומלת ואוהבת אדם, ישראל שכולנו ראוים לה. זו המשמרת שלנו זה בידיים שלנו ואין לנו כל כוונה לוותר

"בשבועות האחרונים מתבהר והולך ששלטון החוק בישראל עומד בפני סכנה גדולה וממשית. הקהילה האקדמית באוניברסיטת תל אביב מחויבת לשלטון החוק, ומתנגדת בתוקף לצעדים הרסניים המקעקעים את מוסדות המשפט במדינה; צעדים שאחריתם אחת - הרס הדמוקרטיה הישראלית והמפעל הציוני".

מתוך הצהרת סמאט אוניברסיטת תל אביב 11.9.2024

פרופ' דוד הראל | נשיא האקדמיה הישראלית למדעים

לא אדבר כאן היום על החטופים – ללא ספק הנושא הראשון במעלה והנורא ביותר. לא אדבר על המלחמה המיותרת, אשר מלבד שרידותו של הנאשם מרחוב עזה, מטרות וטעם אין לה, אבל אלפי הרוגים בעיר עזה יש ויש, ולמרבה האימה גם אצלנו מן הסתם עוד יהיו. לא אדבר על השחיתות המבחילה או על תקציב הביזה הבלתי נתפס, שאת מחירו העצום עוד נשלם כולנו – הציבור העובד והמשרת, וגם לא על הצוללות, על קאטרגייט, או על השד יודע מה עוד.... לא אדבר גם על ההפיכה המשטרית המתקדמת בצעדי ענק – בתי המשפט, המשטרה, השב"כ, הייעוץ המשפטי, ותיכף גם צה"ל, מערכת הבריאות, ועוד. אך כן אדבר קצרות על המדע, התרבות, הטכנולוגיה והחינוך, שבלעדיהם אין לנו כלל זכות קיום כאן בארץ.

בל נטעה: התוכניות להשתלטות עוינת על כל אלה מוכנות כבר זמן רב, והמוציאים לפועל כבר עובדים עליהן במרץ. ציפורי הטרף כבר חגים מעל, חומדים את התקציבים שיישללו מאתנו, ומחכים שגופי המדע, התרבות וההשכלה הגבוהה ייפכו לערמה של גוויות מוסדיות. או אז הם יוכלו גם להחליף את הנשיאים והמנהלים בחביבי השלטון, אומרי ההון ומלכחי הפְּנֵכָה (ואולי אף לזרוק לכלא את הקודמים) ובא לציון גואל. סליחה. ובא לציון גַעַל! האם אני מגזים? לא ולא!

האין אנו רואים את מה שכבר נוסה ו/או בוצע, ואת גרף הגרדיאנט התלול? האם נראה לכם שבמקרים בהם הניסיון נכשל הרעיון נגנז? לא ולא!

מדי שבוע, ולפעמים פעמיים-שלוש בשבוע, חבריי ואני נאלצים להתגייס לקרב חדש, במלחמה שאינה נגמרת נגד ממשלת החורבן והזדון!

הרשימה ארוכה. הנה קומץ קצר מאד של דוגמאות: הספרייה הלאומית; מל"ג ות"ת; מכון וולקני; הלמ"ס; הספריות הציבוריות; יד ושם; רשות העתיקות; חוק ההשתקה; חוק ההפרדה המגדרית.

ורק בשבוע שעבר, בנוסף לאזהרה החריפה של Moody's למשקיעים, קבלנו הצצה לעונה החדשה והמופלאה של סדרת המתח: "מכסחי פֶרס ישראל". כן שוב פֶרסי ישראל. סירובו של שר החינוך מחדש קיש להעניק אותו לפרופ' אווה אילוז הינו עוד ניסיון פאתטי של מי שרואים בפרס ישראל כלי פוליטי שנתון לשליטתם האישית.

פרס ישראל, חברות וחברים, אינו "הפרס של שר החינוך", אלא פרס ממלכתי של מדינת ישראל. ההחלטה על הזוכים נעשית בידי ועדות המתמנות על ידי משרד החינוך, ושאמורות להיות מקצועיות לחלוטין ובלתי מוטות. תפקידו של השר הוא לחתום על המלצות הוועדות, ולא לשנות אותן על בסיס השקפותיו.

אילוז היא מהאינטלקטואליות הישראליות המשפיעות והמוערכות בעולם; ילידת פֶז שבמרקו, שמייצגת בהצלחה יוצאת דופן את המדע הישראלי בזירה הבין-לאומית, ובנוסף לכך מהווה שגרירה נדירה של המדינה נגד אנטישמיות.

שר חינוך שהיה יודע להעריך, אפילו במקצת, דמויות כאלה, היה משיל בפניה את נעליו מעל רגליו ומתגאה בהישגיה, במקום לנסות להשתיקה. אגב, הדרישה מאווה אילוח להתנצל על עמדותיה כתנאי לקבלת הפרס מהווה ניסיון נואל לְמַשְׁטֵר מחשבות – דבר שסותר את עקרונות חופש המחשבה והביטוי, ואת המסורת האקדמית המפוארת של ישראל.

בכל מקרה, מבחינתי, פרופ' אווה אילוח זכתה בפרס ישראל. נקודה. היא ראויה לו על פי כל קריטריון מקצועי אפשרי, ואתייחס אליה תמיד כאל "כלת פרס ישראל". אגב, במקרי העבר של עודד גולדרייך ואייל ולדמן, בג"ץ השכיל לתקן את המעוות. יש לקוות שזה יקרה גם כאן, ולשם כך על חברי ועדת הפרס שבחרו בה להגיש עתירה בעניין. אך אם בכל זאת הטמטום יגבר והמדינה לא תכבד את אילוח על הבמה ביום העצמאות, כפי שצריך, אתמוך בכל לב ביחזמות אלטרנטיביות, בדומה למחווה שעשיתי בזמנו לגולדרייך.

עד כאן משחק השבוע....

אבל בסופו של יום, חייבים להפנים שלא מדובר רק בַּפְּרָסָה של פרס ישראל. השאלה היא האם נאפשר לפוליטיקה פופוליסטית של פחד ושנאה לשלוט במדע, בחינוך, בתרבות ובאקדמיה שלנו. ואשר על כן, ברצוני לקרוא לכם, נשיאים ורקטורים של האוניברסיטאות והמכללות כולן, מנהלי ומנהלות בתי הספר התיכוניים, וועדי ההנהלה של מוסדות התרבות והרוח הציבוריים: מי שעדיין לא עשו זאת, התחייבו פומבית להשבית השביתה מלאה את המוסדות שלכם ברגע שהממשלה תפעל באופן מובהק בניגוד לחוק מפורש או לפסיקה מפורשת של בג"ץ.

קחו דוגמה משני חברים יקרים: היו אריאל פורת! היו זאב דגני!

כמובן שלא פשוט להשבית אוניברסיטה, מכללה או בית ספר תיכון. זה לא חוקי, זה מורכב, ויהיה כמעט בלתי אפשרי להשיג הסכמה גורפת לכך בתוך המוסד. תהיינה תגובות נזעמות, התלמידים והסטודנטים ייפגעו קשות, ועוד. זהו המעט שקהילתנו האקדמית יכולה לעשות בַּחֲלֵקֶת אלוהים הקטנה שלנו. אך זה לא מעט כלל וכלל.

למרות כל זה, ולסיום, חייבים לפעול בנחישות אך מתוך תקווה. כשלעצמי, אני מאמין שהסוף מתקרב. ואגב, מזה כשבוע או עשרה ימים, בעקבות ההפגנות ב"הבימה", בקפלן, בירושלים, והיום בעקבות החדשות שאנו שומעים, אני באמת ובתמים מאמין שהסוף מתקרב – לאט אבל בטוח.

וועדת חקירה ממלכתית קום תקום, הקשרים עם קאטר ייחקרו עד תום, וממשלת הרשע הזאת, על ראשיה, שריה ויועציה, נפול תיפול.

וכדי לסיים בנימה אמיתית של תקווה, אני ממליץ בחום להתחבר לרמקולים טובים ולהאזין לשיר הבא. שמעתיו לפני כמה ימים, בדרכי לאירוע אחר, שגם בו דברתי על מצבנו העגום, והוא גרם לי להזיל דמעות של תקווה.

"אתמול, היום, מחר"

צמד דרום, מילים: אהוד מנור, לחן: נחום היימן; 1970

מחר
 מחר ישוב הבוקר לצייר שמיים
 והיונים הלבנות אל ראש הגג
 מחר
 מחר יוכלו החיילים לחבוק ידיים
 וכל ימי החול יהיו ימים של חג
 מחר
 מחר כשנרד יחדיו אל חוף הים
 נודה שרק אותך אהבנו
 והאביב הטוב יזרום שוב בלבבינו
 אולי מחר תשוב התכלת ללבן
 מחר והאביב הטוב יזרום שוב בלבבינו
 אולי מחר תשוב התכלת ללבן
 מחר

אתמול
 אתמול ירד הגשם עד לשעות הערב
 הרחובות היו ריקים מילדים
 אתמול היו כל ציפורי הגן לטרף
 ובשבילים לא נשמעו עוד צעדים
 אתמול
 אתמול כשאמרת שלום
 ניקוו דמעות חמות בזוויות עינייך
 ראינו את עקבות העצב בפנייך
 אתמול היתה גם עין השמש אפורה
 אתמול

היום
 היום עולים אדים חמים משדות הלחם
 והגבעות עוד מכוסות בערפילים
 היום
 היום נושאים הילדים ילקוט על שכם
 ותנגנים בעיר שירי החיילים
 היום
 היום לכל האוהבים
 שנפרדו אי שם צופרת הרכבת
 על הרציף אנו רואים אותך ניצבת
 היום השמש מחייכת ובוכה
 היום

שירה נצר-כהן | סטודנטית באוניברסיטה העברית בירושלים

צהריים טובים ותודה לכולם שהגעתם. אני שירה, סטודנטית לתואר ראשון במדע הדתות ולימודים קלאסיים באוניברסיטה העברית, ופעילה בתנועת "משנים כיוון".

את הלימודים התחלתי לפני שנתיים עם כוונה ברורה: להרחיב את ההיכרות שלי עם דרכי החשיבה וההתנהגות של תרבויות שונות, ולהבין לעומק ככל האפשר את הטבע האנושי. לדעת מה מניע אנשים כשהם יוצרים אמנות, יוצאים למלחמות, מקריבים את הכל בשביל האהבות, האמונות והשאיפות שלהם. ואני רוצה להבין את כל הדברים האלו, כדי שבעזרתם, אוכל להיות חלק מיצירת עולם טוב יותר.

הממשלה מסכנת את החלום שלי. בחודשים ובשבועות האחרונים אנחנו עדים לפיטוריהם של גורמי מקצוע, משום שהעזו להביע את חוות דעתם העניינית, שלא מתיישבת עם גחמות השלטון. משום שהעזו להגיד אמת.

גם האקדמיה, שחותרת לאמת בכל מחיר, נמצאת בקו האש. הכותרת "תמיכה בטרור" תלויה בחוט השערה מעל התבטאויות ביקורתיות של מרצים. התארגנויות סטודנטים למען שלום ודו קיום צריכות להילחם על עצם קיומן בועדות הכנסת. במקום הרחבת הגיוון, השוויון והנגישות מקודמים חוקי הפרדה מגדרית. זכייתה של סוציולוגית מוערכת בפרס ישראל נשללת על רקע דעותיה ופעילותה. זו רק ההתחלה.

אני רוצה שכל סטודנט וסטודנטית יחשבו: באמת יש ערך בעינינו לדיונים בכיתה אם הגבולות שלהם נקבעו מראש? האם אנחנו מעריכים באותה מידה תואר שלא מוכר על ידי מוסדות בעולם? האם יש לסקרנות שלנו מקום בסביבה בה חשיבה עצמאית עלולה להוביל להשלכות משפטיות וחברתיות?

השנה וחצי האחרונות היו בשבילי רצף של מעברים חדים בין הכיתה לרחוב, אבל מבחינתי, להילחם על מדינה חופשית, משגשגת ודמוקרטית למרות העומס של הלימודים הייתה ההחלטה הכי חשובה שקיבלתי. לא פעם ולא פעמיים היא זימנה סיטואציות די מופרכות. ניסיון לקרוא מאמר מחוץ לתחנת משטרה באמצע הלילה. להגיע לכיתה אחרי שלוש שעות שינה, תוהה אם מריחים עליי שאריות של בואש. מעצר ימים ספורים לפני מבחן גדול, או נחיתה ממבחן ישר לתוך צעדה, עם מילון עטוף בשמונה שכבות של ניילון על הגב שלי למקרה שתגיע מכתזית. היו רגעים ששאלתי את עצמי, אם לא עדיף פשוט להתרכז בתואר ולהצטרף למאבק אחר כך. או לחלופין, למה לעזאזל אני מתעסקת במילים שנכתבו לפני אלפיים שנה, כשהמדינה בוערת?

והתשובה, כל פעם מחדש, היא ששני הדברים חשובים לי. חשובה לי למידה, שהייתה מאז ומתמיד אחד מהדברים האהובים עליי, וחשוב לי לדעת שאני עושה כל מה שאני יכולה כדי שיהיה פה עתיד שמאפשר חיי רוח, קהילה וערכים ולא רק הישרדות. למידה ופעילות לא סותרות. יצירה ומחקר הם חלק מאזרחות טובה כמו שאקטיביזם זה בית ספר רציני לחיים. וכרגע, הכל בסכנה.

אני קוראת לסטודנטים ולסטודנטיות לצאת לרחוב. בשם ערך החיים שהולך ונעלם יחד עם החטופים במנהרות, בשם כבוד האדם וחירותו, בשם למידה אמיתית ועתיד לקוות אליו. ואין דרך אחת או שבלונה לאיך לעשות את זה. אנחנו אנשים שונים עם אופי שונה, כישורים שונים ונסיבות חיים שונות. אתם לא צריכים להשוות את עצמכם. בין אם זה לשבת על הכביש, לצבוע ולהחזיק באנר או פשוט להגיע כמו שאתם ולעשות את המקסימום שאפשרי באותו רגע, כל תרומה למאבק היא קריטית. עם תנועה, עם חברים או משפחה, לבד - צריכים את כולם.

פרופ' חגי לוי | האוניברסיטה העברית ורופא משפחות החטופים

תושבי רחובות והאיזור, יום 547.59 חטופים עדיין בעזה. כולנו חטופים.

היום אמור היה להיות יום הולדת 87 לאריה (זלמן) זלמנוביץ. אריה, איש אדמה, ממקימי ניר עז. נחטף ב-7 באוקטובר, הופקר בשבי, וגסס למותו בייסורי גוף ונפש. חלל של הפקרה, שנמצא עדיין בעזה. משפחתו ואנחנו עדיין באיזור הדמדומים, עם אובדן עמום. אובדן שאין בו וודאות, בהירות או סגירה.

חייבים להחזירו ואת כלל החטופים החללים ולהגיע לוודאות ולשיקום. את אריה כבר לא נוכל להציל אבל יש חטופים חיים שחייבים להציל.

האחים שלנו, נמרוד ומתן, גלי חיו, דויד ואריאל, כולם - חיים בגיהנום. מפרסומים ומנתונים שאספנו במערך הבריאות של מטה המשפחות: הם מוחזקים בתנאים קשים, סובלים מהרעבה והתייבשות. נמנעת מהם גישה לתנאים היגיינים בסיסים, לאור, לאוויר נקי. הם כבולים ועוברים התעללות פיזית ונפשית אכזרית ביותר. הם חולים, פצועים וחבולים, ללא טיפול מתאים.

כולם בסכנת מוות. כולם הומניטרים. את כולם יש להציל - בפעימה אחת. את כולם - עכשיו!

אני מלווה את בני המשפחות ורואה כיצד הפקרת החטופים פוצעת אותם. הפקרת החטופים פוצעת את כולנו ומאיימת על בריאות הציבור בישראל. רוב הציבור בישראל תומך בהפסקת המלחמה והחזרת כל החטופים.

זה לא קורה בגלל שיקולים פוליטיים חרים. זה לא קורה כי ישראל חולה. המחלה היא הפקרה. החטופים מופקרים. כולנו מופקרים.

גורמי המחלה הם ראש הממשלה והמשת"פים שלו. כולל משת"פים שחשודים במגע עם סוכן זר, שוחד ומסירת ידיעה סודית. ראש הממשלה מגבה את החשודים ומנסה להדיח את ראש השב"כ.

הגענו לרגע האמת. אם השב"כ יהפוך לשירות חשאי פוליטי - כולנו בסכנה. כשהממשלה פורעת חוק או מפירה הוראת בג"צ - כולנו בסכנה.

נבצרות היא חוסר יכולת של נושא משרה למלא תפקיד או להיות נוכח. ראש הממשלה מפקיר את החטופים כבר שנה וחצי. ראש הממשלה אינו נוכח ואינו מסוגל להגן על בטחון ישראל ועל החיים שלנו. ראש הממשלה בנבצרות. ראש הממשלה ברח להונגריה לקבלת תואר ד"ר לשם כבוד. מגיע לו תואר ד"ר לשם קלון. קלון הפקרת החטופים.

ביום שני, 7.4, יתקיים יום הבריאות העולמי. במקום לעסוק בשמירה על בריאותנו, הקואליציה עסוקה בתיאוריות קונספירציה ושואפת לנתק את ישראל מהעולם ומארגון הבריאות העולמי.

לקראת יום הבריאות, אני מבקש מכם לחשוב על עמית מן ז"ל. עמית, פרמדיקית מבארי, יצאה מביתה וטיפלה בפצועים בשבעה באוקטובר. היא הצילה חיים ומימשה את הציווי שלא להשאיר פצועים בשדה, במחיר חייה. זכיתי לאחרונה להיות עם משפחתה בטקס השקת ניידת הוליסטית לזכרה. מעמית מן למדנו ונלמד שתי תכונות מופת: מ"נ - מקצוענות ונוכחות.

זאת התרופה שאנו יכולים לתת למחלת ההפקרה.

לצערנו, אסור לנו להתעלם מהדיווחים המדאיגים בתקשורת על חילוץ גופותיהם של חמישה עשר פרמדיקים ועובדי סיוע בשכונת אל-סולטאן ברפיח. הדרך הנכונה להתמודדות עם החשדות החמורים היא חקירה מיידית, מקיפה ושקופה.

לקראת חג הפסח, נאחל לחטופים ולכולנו חג חירות שמח. עמנו ידע להתאושש כעוף החול מזמנים אפלים וקשים. כדי שהחטופים וכולנו נזכה לחירות, אנו חייבים להיאבק עליה, כולנו ביחד.

עוד לא אבדה תקוותנו, להיות עם חופשי בארצנו. תודה לכם על המאבק!

חיפה

5 אפריל 2025

גידי ארנהלט | נפל בשבי במלחמת יוה"כ במוצב החרמון. חבר עמותת ערים בלילה

אני הייתי שם.

לפני 51 שנים הייתי כלוא, במה שנחשב אז הנורא והאכזרי שבמחנות השבי של אויבי ישראל – כלא אל-מאזה הנודע לשימחה, בדמשק. הנשיא אסאד נחשב לגרוע שבצוררי מדינת ישראל. ואכן, חברי ואני, 70 במספר, עברנו 8 חודשים של חקירות ועינויי תופת בצינוק ובמרתפי הכליאה בתוככי הכלא הנורא. לא ראיתי אור שמש כמעט 6 חודשים ומזון דל ומועט הוגש לפי. אף על פי שהמצב הפיזי היה קשה מנשוא ולמרות שכל סוהר שעבר הפליא מכותיו בכל חלקי גופי לא נשברתי. תשאלו מה החזיק אותי – האמונה החזקה במדינת ישראל, הידיעה המוחלטת שהמדינה עושה הכל על מנת להחזיר את כולנו הביתה. ידעתי שעלי לעמוד איתן מול ההתעללויות הנוראיות ולא להראות לקלגסים הסורים שאני נשבר, כי עוד יום יומיים זה יגמר. הייתי שבו מלחמה שנפל בשבי הסורי במלחמת יום הכיפורים, הייתי חייל שנשלח למוצב החרמון להגן על מדינת ישראל וידעתי שהמדינה תעשה הכל ותחזיר אותי להורי ולמשפחתי.

59 חטופים, אזרחים וחיילים, נמקים במנהרות החמאס כבר 547 ימים. כבולים בשלשלאות, סובלים מרעב, מעונים, מוכים ומושפלים. גם אני, שעברתי בעצמי תופת, לא מסוגל לתאר את הזוועות שאחינו החטופים חווים ממש עכשיו במנהרות החמאס. הם סובלים פיזית ונפשית עשרות מונים מהסבל שאני עברתי. אך לצערי ולכאבי הגדול הם אינם יכולים להחזיק באמונה שמדינת ישראל עושה הכל על מנת לשחררם.

מעל במה זו אני זועק את זעקתו של אלקנה בוחבוט שרגליו אזוקות זה 547 ימים, באכזריות שלא ניתן לתאר, ואת זעקתם של שאר 58 החטופים, שסובלים רעב מתמשך ועינויים קשים. להם לא נותר אור לנשימה. ולא, מדינת ישראל לא עושה הכל כדי להצילם ולהחזירם הביתה, למעשה המדינה לא עושה דבר כדי לגאול 59 אחינו ואחיותינו מהשבי הנורא. איך המדינה תעשה הכל? משייט תענוגות בדנובה?

ראש הממשלה, 59 החטופים צריכים לחזור הביתה ע כ ש י ו ע כ ש י ו כולם ע כ ש י ו

לפני שבוע דיבר מעל במה זו ד"ר יהודה פרנקל אשר ציטט מספרו של הרמב"ם, היד החזקה: "אין לך מצוה גדולה כפדיון שבויים.... המעלים עיניו מפדיונם הרי זה עובר על: "לא תאמץ לבבך ולא תקפוץ ירך" ועל "ואהבת לרעך כמוך" ועוד ועוד. וד"ר פרנקל הדגיש שהרמב"ם זועק כי המעלים עיניו מפדיון שבויים מקעקע את כל היסודות המוסריים של הקיום היהודי.

הממשלה הנוכחית איבדה את זכותה המוסרית להתקיים ולו רק בגלל שהיא מפקירה את אחינו לגורלם. זו איננה ממשלה יהודית.

כאשר צפיתי בחזרתם של אלי שרעבי, אור לוי ואוהד בן עמי משבי החמאס, כל גופי רעד ופרצתי בבכי. הפוסט טראומה שלי, כתוצאה מטראומת שהייתי בשבי, פרצה בסערה למראה הדמויות הרות והכחושות. הרגשתי את הכאב והסבל שהם עברו משך 491 ימים. חמלה היא תכונה נעלה ולצערי אף לא אחד מחברי הממשלה ניחן בה. איך אינכם חשים בכאב הרעב של החטופים העומדים לנגד עיניכם, הכיצד אינכם כואבים את הכאב של גופם רווי המכות והעינויים? אילו הייתם חשים ולו מעט חמלה הייתם פועלים להחזיר את כולם עכשיו, את כולם עכשיו.

לפני יומיים צפינו בכאב בסרטון של מתן אנגרסט שהמוני עזתים שולפים אותו מהטנק שלו ומבצעים בו ליניץ באכזריות. ראינו את מתן מוטל פצוע בשבי בעזה ולאחר מכן בסרטון שהחמאס פרסם כאשר עצמות לחייו שבורות ויד אחת פצועה קשה. ביבי האם גם אתה צפית כיצד חוטפים ומתעללים בחייל ששלחת לגבול להגן על כולנו? האם לרגע הנחת מידך את כוס השמפניה הורודה על מנת לטקס עצה כיצד לחלץ את מתן מהתופת. סליחה, שאני שואל, האם בסירה המפוארת בדנובה ניתן לצפות בטלביזיה הישראלית? מתן זועק "הצילו הצילו". אוסיף רק מילה אחת ב ו ש ה

לפני יותר מ 85 שנים חילחלה המילה הנוראה "סלקציה" לדיבורנו. זה היה אקט אכזרי במיוחד שבוצע ע"י חיות אדם. בשנת 1974 חזרתי, יחד עם שאר 69 השבויים מסוריה, בטיסה אחת מדמשק. כולנו כגוף אחד. היום אנו מתבשרים שמדינת ישראל יוזמת או תומכת ברעיון הסלקציה וחותרת לשחרר רק חלק קטן מהחטופים. זה מעשה נפשע ועלינו לדרוש לשחרר את כולם עכשיו.

את כולם ע כ ש י ו

עלינו מוטלת החובה למלא ליבנו בחמלה, לצאת לרחובות ולכיכרות ולא להרפות עד אשר תשנה הממשלה דרכה ותשיב את כל אחינו ואחיותינו הביתה, מי לחיק משפחתו ומי לקבורה בישראל

צילום: אלון קורנגרין

חיפה

5 אפריל 2025

סרן (במיל') סתו סלומון | קצין שריון שמסרב להמשיך להלחם בעזה

שמי סתו סלומון, ב7 השנים האחרונות שירתתי בחיל השריון, כחייל, מפקד ולבסוף מ"פ. תמיד פעלתי מתוך תחושת חשיבות ואחריות פנימית לתרום ולהגן על אזרחי המדינה. האחריות הזו היא שהובילה אותי להלחם בעזה במשך 9 חודשים ארוכים ומייגעים למען אזרחי ישראל המופקרים ואלה שהופקרו. והיא שמובילה אותי היום לכאן למתוח את הקו האדום.

לפני שנתיים, כשפיטרו את גלנט (בפעם הראשונה), כולכם הייתם פה בחורב והפגנתם, אני אז הייתי מ"פ צעיר של פלוגת הכשרות, מתעדכן מרחוק ומתקשה להרגע. מצאתי את עצמי בחרדה. אני נסחף ומוכר את הערכים שלי למען מטרה שאני לא מסכים איתה – החלטתי אז לנסח לעצמי קו אדום – "ברגע שבו לא יהיה שום ספק שההחלטות שמניעות את מערכת הביטחון הן פוליטיות ומסכנות ובפועל את הביטחון שלנו".

מאז, המשכתי לשרת בזהות כפולה – בסופ"שים מפגין נגד הממשלה, במהלך השבוע ממשיך להגן על אזרחי ישראל בממלכתיות ומקצועיות.

ובמלחמה שפרצה לפני 546 ימים המשכתי לשרת. נלחמתי כק' אג"ם בעזה במשך תשעה חודשים בכל רחבי הרצועה – מחאן יונס ועד ג'באליה.

כשהמילואימניקים באו והלכו, אני נשארתי. כשטרפדו עסקה אחרי עסקה ואתם צעקתם פה ברחובות אני נשארתי שם. כשהמשיכו לקדם את ההפיכה המשטרית, ולדבר על התנחלויות בעזה נאלצתי לבלוע את הרוק ולהמשיך להלחם.

התנחמתי בזה שהציבור הישראלי החזק והערכי לא שוכח ונלחם כדי לסיים את המלחמה ולהחזיר אותי הביתה.

אולי לממשלה נוח לשכוח את הלוחמים בחזית ולהפקיר אותם לשקוע בבוץ העזתי בלי תכלית, אבל הציבור עומד פה שבת אחרי שבת בנחישות ובעוצמה.

תודה לכם. נתתם לי אוויר לנשימה.

בפעם הקודמת שפוצצו את העסקה הראשונה להשבת החטופים, כמה שעות לאחר מכן כבר היינו בתמרון עמוק בפרוזדור כיסופים. הפעם, הממשלה המושחתת שלנו החליטה שוב לא לממש את העסקה עד הסוף, ושוב לא לממש את ההישגיים הצבאיים שאמורים להוביל להסכם שיביא שלום ובטחון, ולכן אני כבר לא מוכן להיות שם.

הקו האדום שלנו נחצה. המלחמה הזו היתה צריכה להסתיים מזמן, כי צה"ל עשה את חלקו כדי לעמוד בכל מטרות המלחמה.

את מה שאפשר להשיג בתמרון ו"לחץ צבאי" כבר השגנו מזמן, התמונות מדברות בעד עצמן – ולכן אפשר לפשוט על ג'באליה או שג'עיה עוד 10 פעמים ולהשמיד עוד 1,000 בתים, אבל האמת היא שהמערכת המדינית נכשלת כשלוך חרוץ בכל פעם שהחליטה למסמס עסקה אחר עסקה, למרוח אותנו בשטח עוד ועוד זמן, ועל זה לעולם לא נסלח להם.

לא נשאר לנו בעזה כלום חוץ מהרס, חורבן וחלומות משיחיים שרק בגללם הפקרת 59 החטופים ממשיכה.

זה קו אדום. כמשרת ביטחון לא נותר לי אמון במקבלי ההחלטות. החחה ביננו הופר. הדרדור המוסרי של הממשלה כלכך עמוק, כי התחושה היא שמתמשים בי כפיון להמשיך מלחמה עם יעדים משיחיים שלא מביאים ביטחון לאזרחי מדינת ישראל, ואני בפועל נשלח לקדם מדיניות לא מוסרית, הנוגדת לרוח צה"ל, שדגל שחור מוסרי מתנוסס מעליה.

בינתיים עוד ועוד דם של חטופים, חיילים וחפים מפשע ממשיך להשפך בלי שבשטח רואים הישג אחד משמעותי (פשוט כי לא נותרו הישגים להשיג).

כמפקד, האחריות והמחוייבות שלי לפקודי נשארת לכל החיים, גם כשאנחנו כבר לא ביחסי פיקוד ישירים, גם אם כבר הודחתי משירות מילואים.

אני מסתכל בעיניים של 59 חטופים שעדיין נמצאים בעזה, בראשם נמרוד כהן, שהיה פקוד שלי.

כל יום אני חושב האם הפעולות שאני עושה בעולם מקדמות את החזרה שלהם ושל הביתה.

אבסורד לומר שבלי שום ספק, הסירוב שלי להמשיך לשרת במלחמה הוא מה שמשרת את החזרה של האחים שלי הביתה.

ושיהיה לכם ברור, המפקדים שנשארים להילחם, יודעים שהמלחמה הזו לא מקדמת בפועל את החזרת החטופים ולא את ביטחון המדינה. אבל הם עומדים חסרי אונים מול הפקודות מלמעלה ונאלצים לקבל אותן ולהמשיך הלאה. כי כשהממשלה רקובה כל כך, כחייל וכקצין היום אתה עומד מול בחירה: לוותר על המוסר שלך - או לוותר על השירות, כי השניים היום פשוט לא יכולים ללכת יחד.

המשך ההשתתפות בשפיכת הדמים ברצועת עזה לא משרתת את החטופים, לא את המשפחות שלהם, לא את המשפחה שלי, לא את הלוחמים שימשיכו למות בה ולכרוע תחת נטל השירות, לא את עם ישראל ששואף לעתיד טוב יותר ולא את המוני הפלסטינים האמיצים שמפגינים ברגעים אלה נגד חמאס ברצועה ונלחמים על הסיכוי לשלום שעוד יכול להיות פה בעתיד.

לעומת זאת, המשך מדינות המלחמה-הבלתי-נגמרת-בעזה שמשאירה אותנו כציבור מותשים, מבוהלים ומיואשים, כן משרתת את ביבי, את בן גביר, את ממשלת החורבן, את הימין המשיחי, את מפעל ההתנחלויות, את סרבני הגיוס החרדים, את כל גנבי ובוזי התקציב, את כל הורסי הדמוקרטיה ומחריבי שלטון החוק, וכמובן גם את חמאס, איראן וקטאר.

כל שעה נוספת שאנחנו נשארים להתבוסס שם בעזה במקום לקדם חזרה מהירה יותר של החטופים, פתרון מדיני ואלטרנטיבה שלטונית מעמיקה את המחדל.

אני לא אקח בזה חלק יותר. אני אשליח את עצמי על כף המאזניים ואתנגד, בכל דרך וכלי אפשרי, עד שאחרון החטופים יחזור ונכונן פה חברה צודקת ומוסרית יותר.

חיפה

5 אפריל 2025

ד"ר אורן יהי-שלום | יחמת "אנחנו היהדות של מגילת העצמאות"

שבוע טוב חברות וחברים.

אני גאה להיות כאן אתכם – ושואב תקווה גדולה לראות ציבור נחוש, בכל מזג אוויר.

לפני שאני נולדתי הייתה תקווה. ההורים שלי אימצו את שם המשפחה יהי-שלום. אני ממש "נולדתי לשלום" כשהייתי בן 10 כבר הפכה מצרים משטן גדול - לשותפה גדולה.

התקווה - נצחה את השנאה, את הייאוש ואת הנקמה. אבל, ניצני המשיחיות כבר החלו לצמוח בערוגות.

כשהייתי באוניברסיטת בר אילן פגשתי כבר קבוצות של משיחיסטים. הקמנו מטה קטן נגדם, אבל זה לא עזר לראש הממשלה שקיבל שלושה כדורים בגב מאחד מהם.

אחרי הרצח חשבנו שישראל למדה את הלקח. הידברות היתה באוויר. אבל מה קרה מאז? שלושה גושים של קנאות – צמחו לגודל מטורף.

חרדים הרימו את החומות הכי גבוה שיש.

לאומנים הפכו דוגמטיים – מעריצים עוורים של ראש מאפיה.

ומעל כולם - רוח משיחיסטית מרחפת - הערוגות הפכו לשדות של שנאה.

בליכוד כיום - יש יותר כהניסטים מאשר במפלגת כהנא של בן גביר!

הערכים הטובים שלנו הופקרו! לכן החטופים הופקרו.

יותר מ 40 כבר שילמו בחייהם – והדם שלהם על הידיים של הקנאים האלה..

בצדק אמר גלנט: "אין ולא תהיה כפרה על הפקרת החטופים".

הגיע הזמן שנתחיל לפעול בנחישות –

השבוע אמר משה פייגלין שהוא "בכיף" היה לוחץ על כפתור ההשמדה של ילדים נשים וטף בעזה.. אילו רק היה יכול.. אתם שמעתם את זה?? מאיפה נולדה מוטציה כזו? זה היה סגן יו"ר הכנסת !!! מי פועל להחרים את האיש ?

יש לנו מנהיגות של ספינים והונאה - מדברים על ניגוד עניינים של עורך דין אחד. אין כאן ניגוד - יש כאן שילוב ידיים – של פשע מאורגן בהובלת ראש מאפיה! השפל והקנאות במערבולת של טירלול, שנאת אדם, ואבדן תקווה באפשרות של אמת. אין ביקורת.. אין איזה ניר ברקת אחד בסדום... אין איזו גילה גמליאל בעמורה. זה לא ימין ושמאל.

הם כופרים ביסודות מגילת העצמאות לכן זה לא שמפריעה להם יועצת משפטית או שופט - המדינה עצמה מפריעה להם! אנחנו במאבק על כל המגרש – על הזהות שלנו.. על מגילת העצמאות. יש להם קונץ פטנט סודי. הם שכנעו את הציבור שיש להם בכיס את המפתחות למורשת שלנו. הם "היהדות". הגיע הזמן לפרק את השקר הזה!!

עשורים אני לומד וחוקר פילוסופיה יהודית ומכיר טוב את המורשת שלנו – הם פשוט משקרים. אנחנו היהדות של רמב"ם ושל לאה גולדברג, אחד העם, ישעיהו, רחל המשוררת, ברנר. פעם היה מנהיג

יהודי ושמו רנה קסין – הוא כתב את מגילת זכויות האדם של האו"ם. זו הייתה גאוה יהודית..

היהדות שלנו מאמינה באדם. לא באלילים. לא במשיח שקר.. יהודי.

הגיע הזמן שנעמוד מול הקנאים - בגב זקוף - עם דגל וגם... ספר תנ"ך ביד..

אני גדלתי עם ספר תנ"ך ביד. אבא שלי היה מנהל בית ספר חילוני למהדרין. על התנך הזה נשבעתי בטירונות - למדינה יהודית דמוקרטית. זה שלי.. ואני כאן. הגיע הזמן למאבק נחוש. ישראל לא תהיה טורקיה ולא רוסיה.

עוד מעט נשיר התקווה – להיות עם חופשי בארצנו. המשכילים קראו לעצמם "חופשיים" והיום זה "חילוניים". מתוך החירות יש לנו ריבונות.. ושוויון.

אני מזמין אתכם לחפש "אנחנו היהדות של מגילת העצמאות". זה המאבק על הבית, על השפה שלנו בבית, ברחוב, בבית הספר - על כל המגרש. זה המאבק על התקווה. ואפשר להציל את ישראל

תודה רבה!

דורון מיינרט | אל"מ במיל ופעיל שמאל

"אין שליח לדבר עבירה!" קובעת הגמרא. אין שליח לדבר עבירה כי גם אם שלחו אותך לעשות את העבירה, גם עם פקדו עליך לבצע עבירה, האחריות היא שלך.

טייס ששולחים אותו להפיל בית מאוכלס בן עשר קומות כי בקומה השביעית גר עם משפחתו אפסנאי בחמאס צריך להגיד לא! לא אבצע! האחריות עליי! כי אינני שליח לדבר עבירה.

קצינת מודיעין שדורשים ממנה לאשר מטרה עם עשרות נפגעי "נזק סביבתי" רק כי תוכנת AI אמרה שפעם החשוד היה ליד מישהו שאולי שייך לחמאס, צריכה להגיד לא! האחריות עליי, כי אינני שליח לדבר עבירה!

גולנצ'יק שפוקדים עליו לירות באנשי סיוע רפואי ואחר כך לקבור אותם צריך להגיד לא! לא אירה בהם! האחריות עלי, כי אני לא שליח לדבר עבירה.

חיילת בגדה המערבית שנכנסת לכפר שבו מתנחבלים פורעים בפלסטינים ומפקדיה דורשים ממנה לעצור דווקא את הפלסטינים ולא את הפורעים, צריכה להגיד לא! האחריות עליי, כי אינני שליח לדבר עבירה.

קצין שלאורך שנה וחצי נוכח פעם אחר פעם שהצבא שהוא משרת בו הורג ילדים, מרעיב מאות אלפי אנשים, פוגע בעיתונאים, פוגע בצוותי רפואה, הורס תשתיות, משקר ומסתיר, מגבה מפקדים פשיסטיים שמבצעים פשעי מלחמה ומתגאים בכך, כל זאת ללא מטרה מדינית ותוך הפקרת החטופים, צריך להגיד לא גורף, לא! לא אשרת במלחמה הזו! לא על כך נשבעתי בכותל, לא על כך למדתי בשיעורי הקוד האתי! לא אשתתף בביצוע פשעי מלחמה! האחריות עליי! כי אינני שליח לדבר עבירה.

רמטכ"ל שמבין שמטרת חידוש המלחמה לא קשורה לבטחון מדינת ישראל אלא מטרתה להחזיר את בן גביר לקואליציה צריך להגיד לא! לא אשלח חיילים אל מותם ולא אדרוש מהם לבצע פשעי מלחמה ולא אפקיר את החטופים, האחריות עלי! כי אינני שליח לדבר עבירה.

ראש השב"כ שדרשו ממנו לחקור את ראשי המחאה מצא את האומץ להגיד לא! זה לא חוקי! האחריות עלי! לא אהיה שליח לדבר עבירה! מן הראוי שיגיד לא גם לפשעים נגד האנושות.

שירתתי כמדריך בבה"ד אחד, מדריך בקורס מ"פים. מדריך בקורס מג"דים ומדריך במכללה לפיקוד ומטה. וכמובן חניך בכל הקורסים האלה. בכולם למדנו ולימדנו מה היה בכפר קאסם ומה היא פקודה בלתי חוקית בעליל.

בפסק הדין של משפט הטבח בכפר קאסם נכתב::

"סימן היכרה של פקודה בלתי חוקית בעליל מן הדין שיתנוסס כדגל שחור מעל לפקודה הנתונה, ככתובת אזהרה האומרת: "אסור!". אי חוקיות הדוקרת את העין ומקוממת את הלב, אם העין אינה עיוורת והלב אינו אטום או מושחת".

מה הייתה העבירה בכפר קאסם? על מה מתנוסס חד משמעית דגל שחור? מה חייב לדקור את העין ולקומם את הלב? על כך אומר פסק הדין – "פקודה להרוג גברים, נשים וילדים בלתי לוחמים ללא הבחנה היא בכל המסיבות בלתי חוקית באופן ברור, ואסור לפי עצם החוק, לציית לה.

הבנתם? חיילים וקצינים, החוק אתכם! גלו אומץ לב ואימרו לא! כי חלק ניכר מהפקודות שאתם מקבלים הן פקודות רצח, דגל שחור מתנוסס עליהן והן בלתי חוקיות בעליל.

מה צריך לעשות טייס שמקבל פקודה להפציץ ילדים, נשים, זקנים, עיתונאים, בתי חולים, צוותים רפואיים, מתקני תשתית אזרחית? תאמרו "אין לו דרך לדעת", שטויות! הבלים! כל טייס יודע שכשהוא מפציץ בקרב אוכלוסייה אזרחית הוא פוגע באוכלוסייה בלתי לוחמת. כל טייס יודע, אחרי שנה וחצי, שלרבים מנותני הפקודות וממורדי המשימות אין שום בלם ושום קנה מידה מוסרי, עינם עיוורת לדגל השחור וליבם מושחת.

אם מתברר לו שהוא נשלח להרוג נשים וילדים, אם ליבו נדקר והדגל השחור מתנוסס וצועק "אסור"? מחובתו לנסות לשנות את המשימה. ואם לא הצליח, מחובתו החוקית והמצפונית לסרב לסרב.

איך אתם ישנים בלילה אחרי הגיחה? איך אתם משכיבים את הילדים לישון? אתם מספרים להם סיפור? אתם שרים להם שיר ערש? אתם נותנים להם נשיקה? אתם מגרשים את המפלצת שמתחת למיטה? ואתם לוחמי היבשה. אחי לנשק מהמלחמות הקודמות - מה אתם עושים אחרי המקלחת בבית? על מה תדברו עם החבר'ה במנגל של יום העצמאות? מה תספרו לנכדים עוד 20 שנה?

מה זה אומר עליכם? מה זה אומר עלינו?

אל תהיו שליחים לדבר עבירה, כי דגל שחור מתנוסס מעל מעשי הצבא בעזה ומעל מעשיו ככח כובש בגדה המערבית. דגל שחור שדוקר את העין ומקומם את הלב.

אל תהיו שליחים לדבר עבירה כי עדיין, אני מקווה, אצל חלקנו לפחות, העין אינה עיוורת והלב אינו מושחת.

דר' מיקי פלד | קרן ברל כצנלסון

אני רוצה להתחיל ב'תודה'. תודה שאתם כאן. כל שבוע. כל שבת. תודה שאתם וממשיכים לבוא, להרים שלטים, להשמיע קול, ובעיקר – לשאת תקווה. התקווה שאפשר אחרת. התקווה שמגיע לנו עתיד טוב יותר – לנו ולילדים שלנו. כאן, בישראל.

החזמנתי לדבר כאן הערב על כלכלה – זה אולי נשמע קצת לא שייך.. הפגנה ומחאה הן מקומות של רגש חזק, של לב וכאב. וכלכלה זה טבלאות, תקציבים, אחוזים. אבל מדיניות כלכלית היא בעצם סוג של זכוכית המגדלת שדרכה אפשר לראות מה מניע את הממשלה האיומה הזו ולגלות את הדרך שבה היא מנסה לפרק את היסודות הנורמטיביים שעליהם הוקמה החברה הישראלית. כי מדיניות כלכלית ותקציב מדינה הם לא רק מספרים – היא קודם כל סיפור, וכמו בכל סיפור, גם תקציב המדינה מגלה מי הדמויות הראשיות, מי הנבלים, מי הגיבורים הטראגיים ומי אפילו לא מופיע.

אז רוצים סיפור? הכי קל להתחיל אותו בקצת יותר מחמישה וחצי מיליארד שקל של כספים קואליציוניים שהממשלה הזו תחלק לעצמה מכספי משלמות ומשלמי המסים. לעצמה. ובאותו הזמן שהיא לוקחת לעצמה את סכומי העתק האלה, הממשלה גם דורשת מאיתנו לשלם יותר מסים, תחת כסות של הצורך לממן את צה"ל ושיקום הדרום והצפון. אבל האמת היא ש-60 אגורות מכל שקל נוסף שייגבה ממסים על העבודה שלנו יילך למימון הכספים הקואליציוניים.

ואי אפשר שלא לשאול את עצמך 'מאיפה החוצפה?' ומיד לענות שזו התוצאה של שילוב בין חוסר בושח לצורך לקנות נאמנות אלקטורלית.

אבל זה לא רק זה. זה הרבה יותר גרוע. הכספים הקואליציוניים, כמו חלק גדול מאלפי הסעיפים הקטנים של תקציב המדינה, משמשים את הממשלה הזו כדי לממן תפיסת עולם שמנוגדת לערכי הרוב הישראלי.

כמו ממשלות ימין פופוליסטי אחרות ברחבי העולם - מהונגריה וטורקיה ועד ארצות הברית – גם הממשלה הזו משתמשת בכסף שלנו כדי לעצב מדינה אחרת. מדינה שלא רואה שוויון כערך, אלא כבעיה. מדינה שבה יש אזרחים שווים – ויש אזרחים שווים פחות. תפיסת העולם שמניעה את הממשלה הזו רוצה לבנות את החברה הישראלית על בסיס עליונות ואי-שוויון: יהודים שווים יותר מערבים, יהודים דתיים יותר מחילוניים, המשיחיים של אורית סטרוק יותר מסתם יהודי ששומר שבת, וכך הלאה. וככל שאתה יותר לאומן ויותר נאמן – כך לא רק שתקבל יותר כסף, אלא שרצוי, הוגן וראוי שתקבל יותר כסף.

ההפיכה המשפטית נועדה לרסק את שומרי הסף שמרסנים את השלטון והמדיניות הכלכלית נועדה להיות הזרוע המשלימה שלה, ולבנות את מנגנון התמריצים הכספיים שיבנה את המציאות החדשה שעל פיה זכויות אזרח נקנות באמצעות נאמנות ולאומנות. ועכשיו, עכשיו זה הרגע שבו רואים הכי בהיר איך משאבי המדינה - התקציב, המשרות, הרגולציה וכוח שלטוני - כולם מושקעים בכינון המציאות הזו.

חברים וחברות,

הימין הפופוליסטי לא צמח סתם. הוא ניצל את השבר וחוסר האמון שמבעבעים פה כבר הרבה מאוד זמן. הוא ניצל את העשורים שבהם ממשלות קיצוץ, הפריטו והזניחו את רשת הביטחון שאמורה

להיות לכל אחד ואחת מאיתנו כדי שנוכל לחיות חיים טובים. הוא נכנס לוואקום שהותירו השנים שבהן הרבה מאוד ישראליות וישראלים הרגישו שהמדינה לא רואה אותם, לא כלכלית ולא תרבותית..

אנחנו צריכים חלופה. לא רק מחאה – חזון. לא רק נגד – גם בעד.

אנחנו צריכים כלכלה אחרת – כלכלה של שותפות. כלכלה שמאמינה שאם כולם תורמים – כולם גם נהנים. כלכלה שלא מדירה, אלא מחברת. כלכלה שמצמצמת פערים – לא מעמיקה אותם. שירותים ציבוריים, חינוך שווה לכולם, בריאות לכולם – לא רק לנאמנים. מול הכלכלה המדירה שלהם, אנחנו חייבים להציב את חזון הכלכלה המכילה שלנו.

זו הדרך לבנות אמון. זו הדרך לבנות תקווה.

המאבק שלנו הוא על עצמאות בתי המשפט, הוא על שחרור החטופים, והוא גם על החיים עצמם. על הערכים שמכוננים חברה דמוקרטית. על מי שייך. על מי נספר.

החזית מול הפופוליזם היא חזית של תקווה. של שותפות. של סולידריות.

ואם נצליח להרחיב את המעגל, להראות שיש אלטרנטיבה – לא של שנאה ופילוג, אלא של שוויון וחיבור – נוכל לנצח.

תודה שאתם כאן. תודה שאתם לא מוותרים. לא על החטופים. לא על התקווה. לא על המדינה.

חיפה

26 אפריל 2025

פרופ' אבינעם שירן | מנהל המערך הקרדיולוגי בבי"ח כרמל
ואביו של סמ"ר דניאל שירן ז"ל שנפל בקרב במלחמת לבנון השנייה

מה דניאל היה אומר?

ערב טוב חיפה. לפני שנתיים, בשיא ההפיכה המשטרית, נשאתי במקום הזה את "נאום דניאל".

דניאל, בני הבכור, נפל במלחמת לבנון השנייה בקרב במרכבה שמול משגב עם. לפני 4 חודשים שלחו לי חבריו לנשק את תמונתם, עומדים על הריסות הבית במרכבה שממנו נתקלו דניאל וחבריו, ובידם חולצה עם תמונתו. דניאל היה גבר מרשים עם יכולות נדירות שנשאר בן 20. לאילו הישגים היו מגיעים הוא ורבים וטובים אחרים שנפלו מאז ולאן היו לוקחים אותנו – נוכל רק לשער.

ביום ראשון ה-8/10 לפני שנה וחצי, ב-7:45 בבוקר, היה עלי לפתוח את ישיבת הבוקר של המערך הקרדיולוגי בכרמל, כמו בכל בוקר. כל אותה שבת ארוכה חשבתי איך אני עושה את זה, במחלקה שבה רופאים, אחיות וצוות פרה-רפואי, יהודים וערבים, עובדים ביחד, כמו בכל בתי החולים בארץ.

אמרתי, שמול מעשי הזוועה הנוראים של יום אתמול, מול הרוע המוחלט שאינו מבדיל בין יהודים לערבים, בין נשים, תינוקות חקנים, נוכל לעשות רק דבר אחד. להמשיך ביחד, יהודים, מוסלמים ונוצרים, לעשות רק טוב עבור המטופלים הפונים אלינו לעזרה, ללא הבדל דת, גזע או מין.

וכך עשינו אנו וכל שאר בתי החולים בארץ. בימים בהם שלטו הכאוס, החרדה וחוסר הביטחון, ואבד האמון בשלטון ובצבא, בימים בהם משרדי הממשלה הרבים מספור נאלמו דום, מערכת הבריאות בארץ עבדה ללא לאות, 24 שעות ביממה 7 ימים בשבוע, והיותה את אחד העוגנים ומוקדי השפיות היחידים. ביממה הראשונה למלחמה בית החולים סורוקה לבדו טיפל תחת מטחי טילים בלתי פוסקים ב-680 פצועים, ביצע בהם כ-100 ניתוחים ונתן 200 מנות דם.

וכל אותו זמן שאלתי את עצמי: מה דניאל היה אומר? מה הוא היה אומר על מנהיגות משסה ומפלגת בימים שהאחדות חשובה מכל? שממשיכה בהפיכה המשטרית למרות הכל? על פוליטיקאים ששרידותם הפוליטית חשובה להם מטובת המדינה?

מה דניאל היה אומר על מנהיג שדורש מכולם, חוץ ממנו, לקחת אחריות על הכישלון הנורא? שבורח מוועדת חקירה ממלכתית? למרות שהציע להקים כזו אחרי מלחמת לבנון השנייה, ואף הציע שאהרון ברק יעמוד בראשה? ומה היה אומר על ממשלה שבעת מלחמה מקדמת את חוק ההשתמטות ומחלקת תקציבי ענק לאותם משתמטים, במקום לשיקום ובניית המדינה? ומה דניאל היה אומר על מנהיג שהתריע מפני חמסטאן, אך מימן אותה בכסף קטארי ולא לוקח על כך אחריות? שאנשי לשכתו מקבלים כסף מקטאר?

על מכונת הרעל? על השקרים? ומה דניאל היה אומר על ממשלה שמפקירה כבר שנה וחצי 59 חטופים, מהם 24 עוד בחיים, ועל שר החינוך שלה יואב קיש, והבורות המזעזעת שגילה בעניינם? זה נשמע נורא, אבל לפעמים אני שמח שכל זה נחסך מדניאל.

אבל אני יכול לנחש מה דניאל היה אומר על הרבים והטובים שביום הנורא רצו אל התופת כדי להציל את תושבי העוטף. על יוסף אלזיאדנה מרהט שנכנס לתופת בנובה והציל 30 איש עם המיניבוס שלו. על מובילי המחאה שנכנסו לוואקום כשהממשלה לא תפקדה. על הצבא שהתאושש,

חיסל את נסראללה ושדירת הפיקוד שלו והוריד את חיזבאללה על הברכיים. שחיסל את הצבא הסורי תוך שעות. שעמד מול האירנים ופרץ את מערך הנ"מ שלהם עד טהראן. דניאל היה אומר, שהאמת כן חשובה. ואני די משוכנע שדניאל, אם היה יכול, היה אומר: לא ניתן! לא ניתן להפוך את מדינת ישראל לדיקטטורה משיחית. לא ניתן לשליטים להפר את החוק! ונחזיר את כל החטופים!

צילום: אלון קורנגרין

דלית אל כרמל

חיפה

26 אפריל 2025

עו"ד רותם פרלמן-פרחי | מחאת העם חיפה

הימים האלו בין יום השואה ליום העצמאות הם מהימים הקשים ביותר, גם בשנה רגילה. הם קשים שבעתיים 568 ימים לאחר טבח השבעה באוקטובר וכאשר 59 חטופים עדיין נמקים בעזה. ונדמה כי בשבוע שבו עוד שני חיילים נפלו בעזה, רס"ר (במיל") אסף כפרי ורס"ב גאלב סלימאן אל נסאסרה, ולוחמים ולוחמות נפצעו באורח קשה, אדם נטרף ע"י כריש, ועוד שני אנשים נפלו קורבן לאלימות המשתוללת בחברה הערבית, בזמן ששר המשטרה עושה קייטנה בארה"ב – תצהירו של ראש השב"כ, רונן בר, כמעט נשכח.

אז ראשית, תנחומים מעומק הלב לכל המשפחות שאיבדו את יקיריהם ואיחולי החלמה מהירה ורפואה שלמה לכל הפצועים והפצועות בגוף ובנפש, השבוע, ובכלל.

שנית – למרות הקושי וקצב האירועים המופרע הדוחק את תצהירו של בר לשוליים, אני מבקשת להתעכב עליו. התצהיר, שדינו כדין עדות בשבועה, הוא לא פחות מפצצת אטום - ראש אחד מגופי הביטחון המרכזיים במדינה, מודיע באופן מפורש וממוסמך לבית המשפט כי ראש הממשלה נתניהו דרש ממנו לסוּר למרותו האישית ולא לציית לחוק ולבית המשפט, ופעל באופן שיטתי על מנת לרתום את יכולותיו מרחיקות הלכת של שב"כ לטובת האינטרסים האישיים והפוליטיים של ראש הממשלה.

רונן בר הוא אחד משומרי הסף האמיצים בתולדות ישראל. נכון שהוא מפרסם את הדברים כשהחרב מונפת מעל צווארו, אבל זה לא מפחית במאומה מאומץ לבו. איש מקודמיו לא גילה אומץ כזה. הוא עשה זאת כשהחרב מונפת מעל הצוואר של כולנו, מנסה להציל את הארגון שבראשו הוא עומד ואת המדינה שלה הוא נשבע אמונים. נתניהו פחד פחד מוות מהתצהיר שלו - ובצדק. על רונן בר הופעלו לחצים אדירים עד הרגע האחרון ממש כדי שלא יגיש את התצהיר - והוא כמעט נכנע להם. לא הרבה בכירים במערכת הבטחון היו צולחים את המבחן הזה. רובם כנועים מדי - חיילים צייתנים או פוליטיקאים במדים, שמועלים בתפקידם פעם אחר פעם באצטלה של ממלכתיות מעושה. מתי בפעם האחרונה בכיר במערכת הבטחון חשף מידע כזה בעודו בתפקיד - ולא באיחור ניכר במסגרת ראיון לא רלוונטי לאילנה דיין?

נתניהו לא כשיר. המשך שלטונו מסכן את כולנו ואסור שיישאר בתפקידו דקה אחת נוספת. מרוב הפעמים שאמרנו את זה, כבר קשה להבחין בכך שהאיום הלך וגדל. בעולם תקין לא היה נשאר לו ידיד אחד אחרי התצהיר של בר; לא במפלגה שלו, לא בקואליציה שלו ובטח שאיש באופוזיציה לא היה מכיר בו כשותף פוטנציאלי בהווה או בעתיד; נתניהו בניגוד עניינים מתמשך כבר תקופה, אלא שהיום כבר יש הוכחות חותכות לכך שהוא פוגע בביטחון ישראל. לתת לו עוד שנה וקצת על ההגה בתנאים הללו זה חוסר אחריות משווע וגם משדר לציבור ש"לא כצעקתה" ואפשר להמשיך כרגיל חרף הגילויים של רונן בר.

נבצרות היא צו השעה. נבצרות היא לא עונש אלא מנגנון הגנה על הדמוקרטיה. שאלת הלגיטימיות של נתניהו בשלב הזה, איננה ציבורית אלא משפטית, פלילית וביטחונית.

אם הייתה כאן אופוזיציה אמיתית, ראשיה היו מבהירים שממשלת נתניהו לא לגיטימית ושאין לציית לה, במקום לפרסם גינוי חלבי שנופל בחריפותו מהגינויים שהוציאו למחאה. תקשורת שנאמנה לשליחותה הייתה צולבת אותו, המשק היה מושבת ומיליון אזרחים היו ברחובות.

זו טעות לצפות שמישהו אחר יוציא עבורנו את הערמונים מהאש – ואיש, לרבות בג"ץ, לא יעשה את חלקו בלי גיבוי ציבורי רחב היקף. לכל אחד מאיתנו יש תפקיד: לאופוזיציה, לתקשורת, לשומרי הסף, לראשי המשק ולבית המשפט. מה שהמחוקק כן נתן לנו, האזרחים, זה את חופש המחאה. את החופש להרעיד את המדינה. זה מה שאנחנו צריכים לעשות.

אני יודעת כמה נמאס לכם כבר להיאבק, בטח בימים הנוראיים הללו בין יום השואה ליום העצמאות, חו גם בדיוק הסיבה שממשלת נתניהו ממשיכה את מלחמת הנצח הזו ולא מחזירה את החטופים, על מנת להמשיך ולשמור את הציבור כפי שהוא – עייף, עצוב וכנוע. אך כוחנו הוא בהתמדה, עוד סדק ועוד סדק ועוד סדק נפערים בחומת הבטון שנתניהו בנה סביבו במשך 30 שנה, ולבסוף, היא תקרוס באחת, ואז נוכל סוף סוף לנשום אוויר נקי מזיהום ולבנות כאן מחדש חברת מופת.

צילום: אלון קורנגרין

צילום: ליאור שגב

תל אביב

לסיום, אני מבקשת להתייחס לאירועי השבת שעברה. חלקכם הבעתם כעס וביקורת עלינו בשל הדברים שנאמרו כאן על הבמה, וגם בשל מיצג הילדים המתים בעזה. ראשית, אנו פתוחות תמיד לביקורת, כל עוד היא נאמרת בנימוס ובכבוד. יש הרבה דרכים ליצור איתנו קשר – בעיקר בוואטסאפ או בסיום ההפגנה.

יש מגוון רחב של נושאים שנמצאים על סדר היום – בראשם, מחויבות בלתי מסויגת להשבת החטופים, ולהגנה על מוסדות הדמוקרטיה הליברלית. אלו מרכזיים עד מאוד בפעילות שלנו, וטורדים את מנוחתנו ללא הרף. אנחנו נאבקות על השבת החטופים באופן יומיומי – במשמרות בכיכר ספר ובאירועים ייעודיים נוספים כמו שיירת המכוניות שקיימנו אתמול.

הנחת היסוד שאני ואנחנו במחאת העם חיפה מחזיקות בה היא שהגנה על הדמוקרטיה הישראלית ועל מערכת המשפט, והתנגדות להפיכה המשטרית, מחייבות למידה והתייחסות לעוולות אחרות ולהקשרים הרחבים של המציאות. כך למשל, לא ניתן לדבר על הפקרת החטופים בלי להתייחס להישרדות הפוליטית של נתניהו; לא ניתן לדבר על המשך המלחמה בלי להתייחס לתכנית ההכרעה של סמוטריץ'; לא ניתן לדבר על ההפיכה המשטרית בלי להתייחס לעליית הכהניזם והטרור היהודי; ולא ניתן לדבר על הצלת הדמוקרטיה הישראלית בלי להתייחס גם לכיבוש.

אנחנו מחויבות ללמידה מקיפה של העניינים שנמצאים על סדר היום – גם כשמדובר בנושאים קשים.

מתחילת פעילותנו, לפני חמש שנים, קיבלנו החלטה שלא תהיה צנזורה על הבמה שלנו ושנאפשר להשמיע כאן מגוון קולות. בעינינו, יש ערך להשמיע גם קולות הקוראים להפסקת המלחמה – לא רק לשם השבת החטופים, אלא גם משום שאלפים רבים של חפים מפשע, כולל ילדים ופעוטות, נהרגים בה – תוך דה-הומניזציה מתמשכת.

לפני תשע שנים נשא סגן הרמטכ"ל דאז, יאיר גולן, נאום חריף שהזהיר מפני "תהליכים". לכולנו ברור כיום שהאזהרה שלו הייתה מדויקת. מאז שמענו עוד תמרורי אזהרה – למשל מבוגי יעלון, איש ימין, שציין כי להמשך המלחמה אין תכלית זולת טיהור אתני, או מעמי איילון הקורא זה חודשים ארוכים לאי-ציות אזרחי והתנגדות לא אלימה לממשלה. גם מנהיגים מתוך המערכת הביטחונית מתריעים כי השחיקה המוסרית מסכנת את עתידנו כחברה.

ההשחתה ההדרגתית של המידות, של המוסר היהודי והאוניברסלי, בין היתר באמצעות פגיעה שיטתית בחפים מפשע, והאדישות שבה רוב הציבור הישראלי מקבל זאת - פוצעים ומשחיתים אותנו כחברה, לא פחות מנתניהו וממשלתו.

כדי להמשיך להיאבק על החטופים, וכדי לא לוותר על החלום של בניית חברת מופת, כפי שהזכרנו לפני רגע – חייבים להמשיך לעסוק, גם באופן ביקורתי, בערך חיי האדם.

המאמץ שלנו הוא לבלום רוחות רעות ולהעמיד מולן אוהל גדול ומכיל. זו מחאה של השמאל, זו גם מחאה של הימין המתון והליברלי. כשאירחנו כאן את אביגדור ליברמן שעבור רבים היה ועודנו 'סדין אדום' או את גדעון סער - לפני שהתקרנף - גם אז הושמעה עלינו ביקורת.

הציפייה שלנו אז והיום היא פשוטה: שכל מי שחרד לעתיד ילדיו ולעתיד המדינה – לא יפסיק לצאת לרחובות, גם אם אינו מסכים עם כל התכנים או עם כל דובר. אנחנו נמשיך לעשות מאמץ לאפשר לכל מי שאתנו במחנה, באופן הכי רחב שאפשר, להישמע ובמקביל, נמשיך לאתגר – לא כדי להרגיז או להרחיק – אלא מתוך מחויבות עמוקה לבניית חלופה, לשיקום, לתיקון ולתקווה.

צילום: גל מוסנזון

צומת צבר

חיפה

3 מאי 2025

מיקה אלמוג | מנהלת התוכן של 'הגיע הזמן' - קואליציית ארגוני השלום

שוב שלום חיפה אהובתי

היום הוא היום ה-575 במלחמה שלא רצינו. השמש ירדה בפעם ה-575 על 59 חטופים המופקרים כל יום מחדש, על נשים גברים וטף ותינוקות קורבנות הרג נטול אבחנה.

ולכאן הגעתי מטירה, מההפגנה לזכרה ובזעם על מותה של סחאן עבד אל-קאדר בשארה, פעילה נגד אלימות - אשה אמיצה, חכמה, מנהיגה ראויה - שנרצחה ברירות בפתח ביתה, כששבה מעמל יומה ביום שלישי האחרון. באותו ערב, בבית כנסת ברעננה, כמה עשרות אנשים צפו יחד במסך - וראו בשידור אנשים אחרים, משפחות משני צידי הסכסוך ששילמו את המחירים הכי כבדים שיש, מנסות לבדוק ביחד את האפשרות לחיות פה בלי לדמם כל הזמן.

כדי למנוע את הצפייה בטקס דורבן המון משולח רסן להקדיש את ערב יום הזכרון למתקפה אלימה, ניבולי פה מחרידים, ללינץ' שהסתיים בשלוש פצועות ושמשות מנופצות -

יש הרבה מה להגיד על זה ועוד לא אמרנו משטרה ואכיפה - כי עוד קודם נשאלת השאלה: מה כל כך מאיים עליהם?

אם כל הסקרים מראים שאנחנו מיעוט, שהציבור הלך ימינה והוא רווי שנאה וצמא לנקמה, אז מה אכפת להם ש 30 איש ברעננה רואים ביחד יוטיוב? מה כל כך מלחיץ את שי גליק, הידוע גם בכינויו "גורמים בימין הקיצוני" שמסית ומכחיש, מאיים ומתמם - כי אחרת, מה? זה משעמום? כי אולי זה הזמן לאמץ תחביב - כדרות? ריקוד על עמוד? או אולי דווקא לעצור רגע ולשאול מה מקור הדחף הזה לבטל כל אירוע שאתה לא מחזמן אליו? היה יומולדת טראומטי? מה כל כך מאיים על עמית סגל, על ינון מגל, על כל מבזי האמת, מלחכי הפנכה, שופרות אידאו-אינטרסנטיים סמי-אוטומטיים, שהם כל היום מתעסקים בלתבוע אותנו?

ייתכן שגם ברגע זה מזמזים ניידים בכיסי עורכי דין - יש רינגטון ייעודי: תביעת דיבה-בה-בה-בה! אולי מה שמאיים זו האפשרות שיש לנו את התשובה לשאלה "מה כן"?

אולי מה שמלחיץ זו האפשרות שהתשובה שלנו היא היחידה שלא כוללת שפיכות דמים ומוות בטרם עת כמרכיב של שגרה. אולי מה שמאיים זו האפשרות שאנחנו יודעות לא רק מה מקולקל אלא איך לתקן, שיש לנו חזון ותכנית עבודה שכבר מתרחשת - בשטח, בפועל - בשיתוף פעולה אזרחי ובין-ארגוני חסר תקדים ואולי מה שהכי מאיים, זו האפשרות. שמחנה השלום הרבה יותר גדול, רחב, עמוק ומגוון ממה שמספרים לנו, ושם חלילה תתאפשר לו הפלטפורמה להשמיע קול, אם חלילה יחשפו עוד ועוד לאפשרות של תקווה, של עתיד טוב יותר שלא נשען על משחק סכום אפס הם ירצו לשמוע עוד - וככל שנשמע ונשמיע יותר,

ככל שנחשוף ונחשף לאפשרויות אחרת לגמרי - יהיה יותר ויותר קשה להפחיד אותנו.

אז הנה מה שחשוב להבין:

מי שלא רצה אותנו בבית כנסת ברעננה ובמועצה בטירה - יקבל אותנו בבנייני האומה בירושלים ביום שישי הבא עלינו לטובה, 9.5 בבנייני האומה בירושלים, תתקיים ועידת השלום העממית ובוועידת השלום העממית נענה על השאלה: מה כן?

ניתן במה חסרת תקדים לקריאה לעצירת המלחמה ולהחזרת כולם עכשיו עם חותמי מכתב הטייסים וגל התמיכה האדיר שהתייצב לצדם. ניתן במה לזעם, לכאב, לאובדן, וגם לבחירה בחיים ובתקווה. ניתן במה למנהיגות יהודית, פלסטינית, אזרחית, מדינית, מקומית, בינלאומית, נעסוק בהמון נושאים בהמון צורות - תעשו גוגל "ועידת השלום העממית" ותמצאו תכניה מפורטת של המושבים ובמת המוסיקה, ויש מתחם משפחות! אבל יהיה שם עוד משהו, משהו שיותר קשה לכתוב בתכניה, כי הוא קשור יותר למה שקורה לגב שלנו, לנשימה, למתח בשרירים, ברגעים שעוזרים לנו להבין שאנחנו לא לבד ושיש תכנית.

ועידת השלום העממית - תעשו גוגל ובואו לנשום ביחד

תודה חיפה

צילום: חננית כהן

חיפה

3 מאי 2025

סיגלית הלל | אמא של אורי טשרניחובסקי ז"ל שנרצח בנובה

אין בפי מילים כדי להביע את הערכתי כלפיכם על נוכחותכם פה, בעת הזאת. אנוכי, אם שכולה, הייתי עימכם, בבמות המחאה ברחבי הארץ – מחיפה ועד באר שבע. בחודשים האחרונים, ענייה אני ממעש – כשלו רגליי, תש כוחי...

חבריי ורעי,

השנה – לא תליתי דגל, לא במרפסת ביתי ולא על הרכב – יסלח לי הדגל, יסלחו לי הערכים הגלומים בו, שכל כולם טוהר מידות – אהבת האדם והארץ, מוסר ומחוייבות, קדושת החיים – יסלח לי הדגל ותסלח לי מדינתי האהובה.

לאחרונה גם קשה לי לשיר את התקווה – אני ממלמלת את המילים היקרות לי מפז, ללא מנגינה. הקושי הזה מטלטל עד מאד את עולמי – אני, שעוד בהיותי ילדה עמדתי תמיד למשמע מנגינת התקווה עם סיום שידורי הטלוויזיה כשהדגל מתנוסס על המסך בגאון... היתה זו עמידה של גאווה, של כבוד – תמיינו ילדה ונערה עומדת בסלון כי מנגינת התקווה משודרת בטלוויזיה...

עד כדי כך הייתי ציונית פטריוטית – הציונות שעליה גדלתי ולאור ערכיה חונכתי הייתה דתית – לאומית...אני בוגרת יסודי ממ"ד ואולפנה לבנות – באמת שזכיתי לחינוך מצוין, אך משהו בדרך השתבש קצת, הפך אחר.

הדגל הזה של מדינתי האהובה והשסועה, זה שמסמל ערכים של מחויבות וכבוד לאדם – הוכתם היום, הוכתם בדם מאות רבות של אלה שהופקרו למותם ביישובי העוטף, בערי הדרום ובמסיבות הטבע – אזרחים וחילים, צעירים חקנים, נשים וטף, הדגל הזה הוכתם בכאב הורי החטופים – החיים והמתים – אלה הנושאים עיניהם בתפילה לראש הממשלה ביבי נתניהו ושרי ממשלתו – בתקווה שירך לבבם וסדרי העדיפות ישתנו, שאת המקום הראשון בסולם הערכים יתפוס ערך קדושת החיים. אז כן כבוד ראש הממשלה,

עד לשם הבאת אותי – השנה לא תליתי דגל!!! – אלוקים יודע עד כמה לבי נחמץ ממילים אל-אני... הציונית המורעלת... אני שחינכתי את ילדיי לאהבת הארץ הזו דרך טיולים כשעוד היו פעוטות רכים בשנים! אני שהנחלתי תרבות ומורשת עם לאלפי תלמידיי, שהקניתי ערכים לכבוד לאדם באשר הוא, שחינכתי לראיית האחר – כל אחר!! – שילדיי ספגו כבוד לארון הספרים היהודי – אני לא תליתי השנה דגל, ולי קשה לי לשיר התקווה...

מדינתי שינתה את פניה- החטופים נמקים במנהרות החמאס ואין מושיע, עשרות חללים לא מוצאים מנוחה נכונה בקבר ישראל – כל זאת כדי שתוסיף להתקיים ממשלת הזדון!

אז הערב אני מבקשת לספר לכם על עצמי, מה עבר עלי מאז שעולמי התהפך עלי, מאז הנקישה ההיא בדלת –זו ששברה את לבי לרסיסים.

הימים מאז מכים בי והלילות מרים וארוכים, אפלים ומלאי געגוע שאין לו מזור – חיי צבועים בעצב שאין לו סוף, הלב שבור – מסרב להאמין, מתקשה להתאחות, מתעקש שלא להתמלא, מבקש

להאמין שאולי משהו בכ"ז ישתנה – אבל השכול חוזר ומכה מדי יום ובעיקר בסופי השבוע הארוכים ובחגים – לבי שבור אך רוחי אכשהו קיימת – עובדה – חזרתי לבמות.

כשסוף השבוע מסתיים והחג נגמר – אני חזרת לעבודה, לעיסוקי, שהוא שליחות חיי למעלה מ-40 שנה, ותמציתה סיוע לבני נוער – עזרה במציאת הדרך שאיבדו, הם ובני משפחותיהם. ואז, פתאום ללא הודעה מוקדמת העולם מסתחרר עלי. החרדה מתגנבת לגרון ומוצאת ביטוי פיזי של יובש בפה, דפיקות לב מואצות, רעד בידיים, לחץ בחזה זה לא התקף לב, זו החרדה שמטלטלת שוב את עולמי. אבל אני ממשיכה - אוספת את עצמי כדי להתחנן על נפשו של תלמיד, להפעיל את קסמי, אלה שאיפסנתי מזמן בארון, את תבונת הלב – כדי שהנער יזכה לחריץ קטן שייפתח בדלת ויאיר את עולמו. לרגע מתגנבת אפילו שמחה קטנה ללב, אני גאה על התוצאות- הנה, אני עולה על המסלול, אך בערב, הצמרמורת הזו מרימה ראש, ואחריה שוב החולי ושוב הכל שחור ואין מוצא, אין דרך מילוט מהריק הזה.

כך מדי שבוע, מאז היום הנורא ההוא.

אבל אני ממשיכה - עוד חיבוק לנערה שהסתבכה, עוד מילות עידוד לאימה הבוכייה, עוד הבטחה שהיא לעולם לא תהיה לבד - שאני פה לצידה, עוד עידוד לתלמידה עם תיק במשפטה וקצינת מבחן צמודה - ושוב – הפחד הזה שמחניק בגרון, ראשי סחרחר עליי, העיניים בורקות, והחולי מורגש - אך, הנה גם היום עשיתי משהו משמעותי עבור מישהו – בדיוק כמו אוריקי שלי – שרק רצה שהעולם יהיה מקום טוב יותר לחיות בו, שרק רצה שכווולם יחייכו....

החור הזה בלב, החלל העצום שנפער בי ובחיי נראה נטול מרפא. ועל אף שקשה אני לאט לאט מטפסת חזרה אל המוכר והידוע, נזכרת מי אני ולשם מה באתי לעולם, והנה אני פה כאן אתכם זוכרת לאן פניי. זה סיפור חיי, אלה התמונות שבאלבום! והן יפות ומעיקות, לעיתים משובבות נפש ומרגשות אך גם – קורעות את הלב.

עבורי, כאם שכולה, לא ניתן לעשות הרבה בעת הזאת מעבר להכלה, עיניים טובות ולב מבין,

אך 59 חטופים עדיין שם!!!!

35 מתוכם חללים, שבני משפחותיהם קרועים ומצפים להבאתם לקבר ישראל!!!
24 מתוכם חיים...נושמים...עדיין! אז בואו יחד נעשה הכל כדי שמראות השמחה של יקיריהם החטופים השבים לביתם יהיו נחלתם. בוא נעשה הכל כדי שזאת תהיה נחלתם של דיצה וירון אור ונעה ארגמני – לכשישוב אבינתן היקר. אבינתן שעשה מסע בריחה אימתני יחד עם נעה ואוריקי שלי, ונכון להיום הוא חי – אותו עוד אפשר להציל.

ואז – אוכל שוב להניף את הדגל ולשיר במלוא גרון התקווה, עם דמעות תקווה שהטוב והיפה שסימל הדגל, זה שהתעמעם לאחרונה – שוב ומתבהר, שציביון המדינה ושמירת מוסדותיה נשמר – שהתאפסנו, איתחלנו מחדש, שחזרנו לעצמנו. ואז גם אוכל גם לציין את יום העצמאות – לציין...לא לחגוג, כי הכאב העצום ילווה אותי עד אחרון ימי, אך לכשישובו כולם לביתם תהיה "עין במר בוכה ולב שמח" - תורגש גם שמחה לצד היגון העמוק

בואו נקרע את השמיים בתפילה – איש איש עפ"י אמונתו!
בואו נקרע את הרחובות בצעדינו הבטוחים כדי שאף הורה לא יחוה את הגיהנום שהוא נחלתי.
בואו נרבה טוב בעולם – בואו נחזיר את כולם הביתה!!

בפעימה אחת!!
עכשיו!

צילום: דני שטרנפלד

תל אביב

61

צילום: לידי שאגן

תל אביב

סוף דבר - אידיתי קרנף | פרופ' אלון קורנגרין, אוניברסיטת בר אילן

אידיתי היום קרנף. הוא התגנב לשדה המציאות שלי מצד ימין, דילג בעליזות אל מרכז מחשבתי והתיישב שם בחוסר רגישות קרנפית. לרגע ניהלנו קרב מבטים, ואחרי שהוא לא מצמץ, שלפתי את אקדח המציאות שלי ואידיתי אותו במקום מושבו. שאר עדר הקרנפים, שחכה מחוץ לשדה המציאות שלי, שעט בבהלה ונעלם מעבר לאופק האירוע.

הקרנף הספציפי שאידיתי ביקר אותי כמה פעמים בשבועות האחרונים. הוא קרנף נכלולי במיוחד – קרנף מפורכס ומלא הגיון פנימי. היום הוא הגיע אחרי נאום ראש הממשלה בחידון התנ"ך. בנאום שולבו המשפטים הבאים:

"עוד מילה אחת על ניצחון. יש לנו הרבה מטרות, הרבה מטרות במלחמה. אנחנו רוצים להחזיר את כל חטופינו. החזרנו עד היום 147 חיים. בסך הכול 196. יש עוד עד 24 חיים. בסך הכול 59. אנחנו רוצים להביא את החיים וגם את החללים – זה יעד חשוב מאוד. במלחמה יש יעד עליון, והיעד העליון הזה הוא הניצחון על אויבנו."

האג'נדה מאחורי דברי נתניהו, המדגישים את הניצחון כיעד עליון על פני החזרת החטופים, משלבת שיקולים פוליטיים, אסטרטגיים ותקשורתיים. המטרה: לחזק את תדמיתו כמנהיג נחוש, לשמר את הקואליציה הימנית, להציג הישגים במלחמה ולהצדיק את המשך הלחימה כמאבק קיומי – כל זאת תוך מענה לביקורת על ניהולה. תעמולה כזו, הממסגרת את המלחמה כמאבק הישרדותי תוך שימוש חוזר ונשנה במונחים כמו "ניצחון" ו"אויב", מכשירה את הקרקע להתקרנפות המונית – היא יוצרת דיכוטומיה פשטנית של "אנחנו או הם", מעודדת קונפורמיות לאומית, מדכאת ביקורת ומצמצמת את השיח הציבורי לנרטיב ממשלתי אחיד שמקדם ציות קולקטיבי ומתעלם ממורכבות המציאות ומקולות מתנגדים, כמו משפחות החטופים שדורשות עדיפות להצלת חיים על פני הכרעה צבאית. מהפודיום בחידון התנ"ך קורץ לנו נתניהו ומציע עסקה שטנית: שחררנו מפסיק חטופים, את השאר נפקיר למען הניצחון.

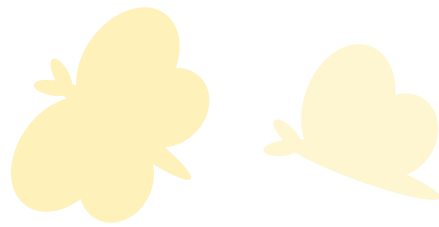

אז מתי בעצם נכנסו הקרנפים לחיינו? תמיד היו כאלה בקרבנו, אבל את שמם קיבלו במחזה של אז'ן יונסקו, המחזאי הרומני הדגול, "קרנפים" משנת 1959. המחזה נפתח בעיירה אירופית שלווה לכאורה, שבה חיי היומיום מתנהלים בעצלתיים, עד שיום אחד מופיע קרנף דוהר ברחובות – מראה ביזארי אך תחילה נתפס כסטייה חד-פעמית. לאט לאט מתברר שמשהו עמוק יותר מתרחש: תושבי העיירה מתחילים להפוך בעצמם לקרנפים. אחד אחרי השני, אנשים נורמטיביים לחלוטין – חברים, שכנים, עמיתים לעבודה – מאמצים את זהות החיה הגסה והעיוורת הזו, תוך הצדקות רציונליות למראה שמטשטשות בהדרגה כל התנגדות.

הגיבור, ברנז'ה, מתחיל כטיפוס חסר ביטחון, ספקן שלא מתלהב משום דבר, אבל ככל שהגל מתעצם והוא נותר כמעט לבדו במערכה מול "ההיגיון החדש", הוא מגלה בעצמו כוחות עמידה מפתיעים. בעוד הקרנפים משתלטים על העיר והוא ניצב מול הבדידות והפיתוי להצטרף לעדר, עולה שאלה מטרידה: עד כמה באמת קל לוותר על צלם אנוש כשכולם מסביב עושים את זה? המחזה מציג אמירה נוקבת על קונפורמיזם, התמסרות עיוורת לאידאולוגיות ומכניזם של הדבקה חברתית – כל זה עטוף באבסורדיות קומית שמדגישה עד כמה הגבול בין התרבותי לחייתי דק מהצפוי. ובינינו? אחרי שכולם הפכו לקרנפים, קשה שלא לתהות מי באמת המזר כאן: אלה עם הקרניים או זה שנשאר בודד וצודק.

בזמן האחרון אני נתקל יותר ויותר בקרנפים כחול-לבן. שיחות עם אנשים שבעבר דגלו בעסקת חטופים נשמעות עכשיו פחות נחרצות: "אני לא מסכים עם הממשלה, אבל כבר שילמנו מחיר גדול ונשאר רק 24 חטופים בחיים" ("פחות..." מלמלה הגברת); "צריך לנצח, ועכשיו כשהחזרנו כמעט 200 חטופים, צריך להבין שלא נוכל להחזיר את כולם"; "במלחמה יש קורבנות וצריך להכריע את החמאס"; "זה ילדותי לדרוש שחרור של כולם, אתה לא בוגר". האמירות של חברי הקואליציה חוזרות על עצמן בשבועות האחרונים (סמוטריץ כבר אמרנו?) חוקקו על ידי נתניהו בנאום שנשא בחידון התנ"ך. קל להתקרנף וקל להיות מושפע מתעמולה שחוזרת שוב ושוב על ידי שרי ושליחי הממשלה. יונסקו צפה כיצד ידידי, אחד אחרי השני, מחליקים אל שפת הפשיזם בשנות השלושים. על חוויותי האישיות כתב יונסקו:

"מרצים באוניברסיטה, סטודנטים, אינטלקטואלים — נעשו נאצים, הצטרפו ל'משמר הברזל', זה אחר זה. בתחילה ודאי שלא היו נאצים. כחמישה-עשר מאיתנו היינו מתכנסים לשוחח ולנסות למצוא טיעונים נגדם. זה לא היה קל... מדי פעם היה אחד מחברינו אומר: 'אני אמנם לא מסכים איתם, אבל בנקודות מסוימות, עליי להודות, למשל היהודים...' וכן הלאה. וזה היה תסמין. שלושה שבועות אחר כך כבר נעשה אותו אדם נאצי. הוא נלכד במנגנון, קיבל הכול, הפך לקרנף. בסוף נותרנו רק שלושה או ארבעה שעדיין התנגדו."

ההקבלה ברורה? ראש הממשלה מציג בפנינו לכאורה "דילמה מוסרית" נוגעת ללב – מצד אחד חיי החטופים, מצד שני הניצחון האסטרטגי הגדול. אלא שבפועל זו לא דילמה מוסרית אלא תרגיל הגיון קרנפי קלאסי: כשאתה מגדיר מראש שהניצחון הוא היעד העליון וכל השאר כפוף לו, בעצם אין דילמה – יש סדר עדיפויות קר, שמוחק את הערך העליון ביותר: חיי אדם. קבלת ההיגיון הזה, עטוף במילים מפוצצות על "המאבק הקיומי", היא בדיוק ההתקרנפות שעליה כתב יונסקו – וכולנו רואים לאן זה הולך. היום אנחנו מקבלים את זה ככורח המציאות, מחר זה כבר הופך לאידיאולוגיה, ובשלב הבא? פשוט נפסיק בכלל לדבר על החטופים. וכולנו נצטרף לעדר הקרנפים השועטים ורומסים כל דבר בדרכם לניצחון המוחלט.

אבל הקרנף אינו בלתי מנוצח. כפי שברנז'ה עמד לבדו, כך נעמוד גם אנחנו עם אמפטיה, תבונה והאומץ להתנגד לעדר. עלינו לאתגר את הפשטנות של התעמולה ולעמוד על קדושת החיים. כי מול ההתקרנפות, להישאר אנושי הוא הניצחון האמיתי. האם נצטרף לעדר, או נעמוד כשומרי המצפון האחרונים? הבחירה בידינו, והשעה היא עכשיו.

פורסם לראשונה בזירת הבלוגים של "זמן ישראל" - [/https://www.zman.co.il/585686](https://www.zman.co.il/585686)

תודות

צלמים: אורי יפה, אורנה קופרמן, אילת מרקוביץ,
אלון בנקי, אלון קורנגרין, אמיר ירחי, ארז וולך,
גל מוסמזון, דנור אהרון, דני שטרנפלד, ורדית אלון-קורפל,
חני ברוכין, יואב לפ, יוסי ירון, יעל גדות, ליאור שגב,
ליזי שאנן, מיכה ורדי, ענת עזריה, ראובן גש, רוני שפירא,
רונית כהן, רן דמבו, שני תמים

תודה לחברי המערכת ולצלמים:
איתי אטר, אוניברסיטת תל-אביב
דורון כהן, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
אלון קורנגרין, אוניברסיטת בר-אילן
צמרת ריקון, מכללת אורנים
יאיר שגיא, אוניברסיטת חיפה
רות שרץ-שובל, מכון ויצמן
רוני גבע, אוניברסיטת בר-אילן
עורך: אלון קורנגרין
עריכה גרפית: רונית כהן-ספר

WAR
HAS
NO
WINNERS